

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΕΑΣ/01/2020

12 Μαΐου 2020

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

Εθνική Αρχή Στοιχημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη.....	1
2. Εισαγωγή.....	5
3. Σκοπός του Ελέγχου και Μεθοδολογία	7
3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	7
3.2 Σκοπός του Ελέγχου.....	7
3.3 Ερωτήματα Ελέγχου	7
3.4 Μεθοδολογία.....	8
3.5 Κριτήρια Ελέγχου	10
4. Ευρήματα και συστάσεις.....	11
4.1 Νομοθετικό/Κανονιστικό πλαίσιο	11
4.2 Αδειοδότηση αποδεκτών, εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και υποστατικών	11
4.3 Τέλη Χορήγησης Αδειών.....	15
4.4 Παροχή υπηρεσιών στοιχήματος χωρίς άδεια.....	16
4.5 Αντιμισθία Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΣ	16
4.6 Στελέχωση.....	17
4.7 Αγορά υπηρεσιών.....	17
4.8 Φορολογικά Θέματα.....	19
4.9 Έλεγχος των Διαδικασιών Μεταστέγασης της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων	21
5. Γενικά Συμπεράσματα	30

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1– Νομοθετική συμμόρφωση αποδεκτών Κλάσης Α και Β

ΠΙΝΑΚΑΣΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΑΣ	Εθνική Αρχή Στοιχημάτων
ΚΦΣΚΥ	Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών
ΥΜΕΕ	Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
ΤΔΕ	Τμήμα Δημοσίων Έργων
ΠΔΕ	Πρόσκληση Δήλωσης Ενδιαφέροντος
ΕΚΚ	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο

1. Σύνοψη

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (ΕΑΣ) συστάθηκε το 2012 με την ψήφιση του Περί Στοιχημάτων Νόμου 106(I)/2012 ο οποίος αντικαταστάθηκε με το Νόμο 37(I)/2019, σύμφωνα με τον οποίο η ΕΑΣ αποτελεί πλέον νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και έχει όλες τις ιδιότητες νομικού προσώπου.

Η Αρχή εκδίδει δυνάμει του εδαφίου 12(1) του Ν.106(I)/2012 άδεια-

α. αποδέκτη Κλάσης Α με την οποία εξουσιοδοτεί την παροχή υπηρεσιών για διεξαγωγή στοιχήματος εντός αδειούχου υποστατικού εξαιρουμένων υπηρεσιών στοιχήματος άδειας Κλάσης Β και υποδρομιακού στοιχήματος.

β. αποδέκτη Κλάσης Β με την οποία εξουσιοδοτεί την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού στοιχήματος, εξαιρουμένων των παιγνιομηχανημάτων περιορισμένου οφέλους, των τυχερών παιχνιδιών καζίνο παρεχόμενων με απευθείας σύνδεση και του υποδρομιακού ηλεκτρονικού στοιχήματος.

γ. εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου αποδέκτη Κλάσης Α με την οποία εξουσιοδοτεί την παροχή υπηρεσιών για διεξαγωγή στοιχήματος για λογαριασμό αποδέκτη Κλάσης Α εντός αδειούχου υποστατικού εξαιρουμένων υπηρεσιών στοιχήματος άδειας Κλάσης Β και υποδρομιακού στοιχήματος.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου αφορούν στα πιο κάτω:

- ♦ Έκδοση/Ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου χωρίς την προσκόμιση, με την υποβολή της αίτησης, όλων των απαραίτητων εγγράφων που απαιτούνται από τους Κανονισμούς, αλλά υπό τον όρο ότι αυτά θα προσκομιστούν εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου που θέτει η Αρχή, χωρίς αυτή η πρακτική να προνοείται στους Κανονισμούς.

Υποδείξαμε ότι η Αρχή δεν θα πρέπει να εκδίδει/ανανεώνει τις εν λόγω άδειες σε περιπτώσεις μη προσκόμισης όλων των απαραίτητων εγγράφων, και, σε περίπτωση που η Αρχή δεν συμφωνεί με τη θέση της Υπηρεσίας μας, εισηγηθήκαμε όπως ζητήσει γνωμάτευση από το νομικό της σύμβουλο και να μας ενημερώσει σχετικά.

- ♦ Μη τήρηση από πλευράς αιτητών των προνοιών του άρθρου 14(2) του περί Στοιχημάτων Νόμου (Ν.106(I)/2012), που προνοεί ότι η αίτηση για ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, υποβάλλεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την ημερομηνία λήξης της άδειας.
- ♦ Σε μερικές περιπτώσεις το 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών του αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ήταν μεγαλύτερο από το ύψος της τραπεζικής εγγύησης χωρίς η Αρχή να ζητήσει ανάλογη αύξηση του ποσού της εγγύησης που δύναται να απαιτήσει σύμφωνα με το άρθρο 28(2)(β) του Ν.106(I)/2012.

Εισηγηθήκαμε όπως στις πιο πάνω περιπτώσεις ζητείται ανάλογη αύξηση της εγγύησης.

- ♦ Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για έκδοση/ανανέωση άδειας υποστατικού, η Αρχή δεν καταγράφει τις απόψεις της σχετικά με την τοποθεσία του υποστατικού σύμφωνα με το άρθρο 37(1)(στ) του Ν.106(I)/2012.

Εισηγηθήκαμε όπως, σε κάθε αξιολόγηση αίτησης για έκδοση/ανανέωση άδειας υποστατικού, γίνεται ειδική αναφορά για την τοποθεσία του υποστατικού και να καταγράφονται οι απόψεις της Αρχής.

- ◆ Η Αρχή δεν διεξήγαγε έλεγχο για εντοπισμό προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στοιχήματος χωρίς άδεια.
- ◆ Δύο αλλοδαπές εταιρείες, με συνολικά έσοδα στοιχήματος της τάξης των €75 εκ. για το 2017, είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών, αλλά δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του Εφόρου Φορολογίας και ως εκ τούτου δεν υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις, σε αντίθεση με το άρθρο 5Α του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου.

Εισηγηθήκαμε στον Έφορο Φορολογίας όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για εγγραφή τους στο Φορολογικό Μητρώο και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και σε περίπτωση που δηλώσουν στις φορολογικές τους δηλώσεις ως μη φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, να γίνει σχετική διερεύνηση από το Τμήμα κατά πόσο τούτο ευσταθεί και κατά πόσο δηλώνουν τα εισοδήματά τους στις φορολογικές αρχές άλλης χώρας.

- ◆ Συγκεκριμένη εταιρεία με έσοδα στοιχήματος για το 2017 δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ δηλώνει ότι δεν είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου. Η εταιρεία έχει εγγεγραμμένο γραφείο στην Κύπρο και ενδεχομένως οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και οι αποφάσεις της εταιρείας να πραγματοποιούνται στην Κύπρο, έχει εξελεγμένους λογαριασμούς από Κύπριους ελεγκτές και στις εξελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις αναφέρεται ότι το κέντρο αποφάσεων της εταιρείας είναι σε έδαφος εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο φαίνεται ότι η Κύπρος δεν έχει υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας.

Εισηγηθήκαμε όπως το Τμήμα Φορολογίας προχωρήσει σε διερεύνηση κατά πόσο η συγκεκριμένη εταιρεία ή και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου ή όχι, κατ'εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Στην περίπτωση που ο Έφορος καταλήξει ότι ορθά η εταιρεία δηλώνει ως μη φορολογικός κάτοικος Κύπρου, ζητήσαμε να ενημερωθούμε κατά πόσο η εταιρεία οφείλει να δηλώνει στην Κύπρο και να φορολογείται για το μέρος των εσόδων της από στοιχήματα εντός Κύπρου.

- ◆ Μη υποβολή φορολογικών δηλώσεων από δύο εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο Φορολογικό Μητρώο.

Εισηγηθήκαμε όπως γίνει τροποποίηση του εντύπου αίτησης στους περί Στοιχημάτων-Αιτήσεων και Δηλώσεων-Κανονισμούς, ούτως ώστε στα έγγραφα που συνοδεύουν την αίτηση για την έκδοση/ανανέωση άδειας να συμπεριληφθεί και η βεβαίωση από το Taxisnet ότι έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση.

- ◆ Εντοπίστηκαν διαφορές από τη σύγκριση των εσόδων στοιχήματος εταιρειών (λήφθηκαν από την Αρχή) με τον κύκλο εργασιών που δηλώθηκαν στο Τμήμα Φορολογίας για το 2017.

Εισηγηθήκαμε όπως ο Έφορος Φορολογίας προχωρήσει σε διερεύνηση, με σκοπό την επιβολή φορολογιών στα πλαίσια της νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, εισηγηθήκαμε όπως ζητά από την ΕΑΣ να αποστέλλει κάθε χρόνο αναλυτική κατάσταση με τα έσοδα στοιχήματος των εταιρειών (αποδεκτών Κλάσης Α και Β).

- ◆ Σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, οι οποίοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι καταβλήθηκε αποζημίωση για συνεδρίες που παρευρέθηκαν, οι οποίες όμως πραγματοποιήθηκαν κατά τις εργάσιμες ώρες της δημόσιας υπηρεσίας.

Υποδείξαμε ότι πρέπει να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και της εγκυκλίου του ΤΔΔΠ, καθώς και ότι τα ποσά αυτά πρέπει να ανακτηθούν.

- ◆ Με βάση τις χρεώσεις που προνοούνται στους Κανονισμούς, για έκδοση άδειας λειτουργίας υποστατικού για περίοδο από 18 μέχρι 23 μήνες επιβάλλεται υψηλότερο τέλος από ό,τι για περίοδο 24 μηνών.

Η Πρόεδρος της Αρχής μας ενημέρωσε ότι πρόθεση της Αρχής είναι να τεθεί τέλος χορήγησης άδειας και ετήσιο τέλος άδειας.

- ◆ Αγορά υπηρεσιών: Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε απευθείας ανάθεση χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού καθώς και κατάτμηση της εργασίας κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.

Υποδείξαμε ότι, για την μίσθωση/αγορά υπηρεσιών, θα πρέπει να τίθενται όλες οι απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες που να διασφαλίζουν ότι δεν δημιουργείται δημοσιοϋπαλληλική σχέση μεταξύ των συμβασιούχων και της Αρχής, και να τηρούνται αυστηρά όλες οι διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και οι εγκύκλιοι του Υπουργείου Οικονομικών.

- ◆ Μη τήρηση των νενομισμένων διαδικασιών για ενοικίαση του κτηρίου, ώστε να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, η κατ' αναλογία τήρηση των βασικών αρχών που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, όπως η αρχή της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης, για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος. Επίσης διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- Επιλογή κτηρίου με μεγαλύτερο εμβαδό από τις πραγματικές ανάγκες στέγασης της ΕΑΣ.
- Επιλογή του ακριβότερου κτηρίου από τις δύο υποβληθείσες προτάσεις.
- Δεν ζητήθηκε η έγκριση του ύψους του ενοικίου από το Υπουργείο Οικονομικών.
- Δεν αποστάληκε από την ΕΑΣ εμπειριστατωμένη έκθεση της επιλογής της προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ), για έγκριση των προδιαγραφών του κτηρίου.
- Η ΕΑΣ δεν προχώρησε σε εκτέλεση εργασιών στο κτήριο, με βάση τις υποδείξεις της Αστυνομίας που αναφέρονται σε επιστολή του Αρχηγού της, ημερ. 20.11.2018.
- Δεν υπάρχει καμιά αλληλογραφία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και με το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για την ενοικίαση του εν λόγω κτηρίου.
- Με επιστολή της, ημερ.13.11.2018, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ζητεί όπως υποβληθούν όλα τα σχετικά σχέδια του κτηρίου. Στη συνέχεια δεν υπάρχει καμιά γραπτή αλληλογραφία. Όπως ενημερωθήκαμε από την Πρόεδρο της ΕΑΣ, υπήρχε προφορική επικοινωνία σε συναντήσεις με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- Το εν λόγω κτήριο διαθέτει Πιστοποιητικό Έγκρισης, το οποίο εκδόθηκε στις 22.3.1979. Ωστόσο, δεν φαίνεται να έχει εκδοθεί νέο Πιστοποιητικό που να

περιλαμβάνει τις οποιεσδήποτε τροποποιήσεις στο κτήριο. Το εν λόγω θέμα διερευνάται από την ΕΑΣ και θα επανέλθει μετά την ολοκλήρωση της έρευνας.

- Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης του κτηρίου που ενοικιάστηκε είναι Κατηγορίας Γ. Σύμφωνα με ενημέρωση που έτυχε η Υπηρεσία μας από την Πρόεδρο της ΕΑΣ, ο ιδιοκτήτης θα προβεί στο επόμενο χρονικό διάστημα σε αναβάθμιση του κτηρίου σε κατηγορία Β και θα εκδοθεί σχετικό Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης.
- Η τιμή του ενοικίου στο κτήριο που στεγάζεται η ΕΑΣ είναι υπερβολικά ψηλή, σε σχέση με τον μέσο όρο τιμών ενοικίου των υπόλοιπων ενοικιαζόμενων κτηρίων από τους Δημόσιους Οργανισμούς.

Εισηγηθήκαμε όπως οι Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου ακολουθούν τις προβλεπόμενες διαδικασίες που αφορούν στην ενοικίαση κτηρίων, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και την αποφυγή αχρείαστων/υπερβολικών δαπανών και δεσμεύσεων.

2. Εισαγωγή

Η ΕΑΣ συστάθηκε το 2012, με την ψήφιση του περί Στοιχημάτων Νόμου 106(Ι)/2012, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τον Νόμο 37(Ι)/2019, σύμφωνα με τον οποίο η ΕΑΣ αποτελεί πλέον νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και έχει όλες τις ιδιότητες νομικού προσώπου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και έξι Μέλη. Η θητεία του Προέδρου και των υπόλοιπων Μελών της Αρχής είναι τριετής και δυνατό να ανανεώνεται για δεύτερη συνεχόμενη τριετία.

Οι αρμοδιότητες της Αρχής είναι:

- α.** Η σύνταξη προσχεδίων Κανονισμών, οι οποίοι υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο μέσω του Υπουργού Οικονομικών και κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
- β.** Η σύνταξη και έκδοση Κανονισμών και Οδηγιών για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου. Νοείται ότι, οι εν λόγω Κανονισμοί και Οδηγίες είναι δεσμευτικοί και υποχρεωτικοί ως προς την εφαρμογή τους για τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνονται και η Αρχή εποπτεύει την εφαρμογή τους από τους αδειούχους αποδέκτες Κλάσης Α ή Β και τους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους.

Με βάση τον Νόμο η άδεια αποδέκτη Κλάσης Α εξουσιοδοτεί την παροχή υπηρεσιών για διεξαγωγή στοιχήματος εντός αδειούχου υποστατικού εξαιρουμένων υπηρεσιών στοιχήματος άδειας Κλάσης Β και ιπποδρομιακού στοιχήματος και η άδεια αποδέκτη Κλάσης Β εξουσιοδοτεί την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού στοιχήματος, εξαιρουμένων των παιγνιομηχανημάτων περιορισμένου οφέλους, των τυχερών παιχνιδιών καζίνο παρεχόμενων με απευθείας σύνδεση και του ιπποδρομιακού ηλεκτρονικού στοιχήματος.
- γ.** Η έκδοση Οδηγιών προς τους αδειούχους αποδέκτες Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους και κατόχους άδειας υποστατικού, για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σύμφωνα με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο, σε συνεργασία με τη Συμβουλευτική Αρχή Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, η οποία προβλέπεται στον εν λόγω Νόμο:

Νοείται ότι, οι εν λόγω Οδηγίες είναι δεσμευτικές και υποχρεωτικές ως προς την εφαρμογή τους για τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνονται και η Αρχή εποπτεύει την εφαρμογή τους από τους αδειούχους αποδέκτες Κλάσης Α ή Β και τους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους.
- δ.** Η διενέργεια των κατάλληλων ελέγχων και γενικά η εποπτεία των κατόχων άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β, άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου και άδειας υποστατικού, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι συμμορφώνονται με τους όρους της αντίστοιχης άδειάς τους, τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, των Κανονισμών, καθώς και με τους Κανονισμούς και οδηγίες που εκδίδονται δυνάμει των παραγράφων (β) και (γ).
- ε.** Η εξέταση αιτήσεων για άδεια αποδέκτη Κλάσης Α ή Β, εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου και άδεια υποστατικού και η έκδοση αντίστοιχων αδειών, σύμφωνα με τα Μέρη III και IV.
- στ.** Η διενέργεια ελέγχων σε μη αδειούχα υποστατικά, σε συνεργασία με τις αρμόδιες δικωτικές αρχές και η εξασφάλιση σχετικών δικαστικών διαταγμάτων για το κλείσιμο των

υποστατικών, στα οποία υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι διεξάγεται παράνομο στοίχημα, όπως προβλέπεται στα άρθρα 78, 79, 81, 82 και 83 του Νόμου.

- ζ. Ο καθορισμός της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης παραπόνων προς την Αρχή για αδειούχο αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.
- η. Η συνεργασία και συζήτηση με τις εθνικές διοργανώτριες αρχές και τους διεθνείς οργανισμούς, αναφορικά με θέματα ρύθμισης του στοιχήματος.
- θ. Η συνεργασία και συζήτηση με διεθνείς οργανισμούς για θέματα που αφορούν στην προστασία νεαρών προσώπων και ευάλωτων ομάδων από το στοίχημα και η εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων πρόληψης και προστασίας.
- ι. Η συνεργασία και διάλογος με τους διάφορους οργανισμούς και κρατικές υπηρεσίες, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας σύστασης συμβουλευτικών επιτροπών.
- ια. Η τοποθέτηση πάνω σε θέματα συμμόρφωσης προς τον Νόμο και η γνωστοποίηση της θέσης της Αρχής στους ενδιαφερόμενους αδειούχους αποδέκτες.
- ιβ. Η σύνταξη και διατήρηση κώδικα πρακτικής, σε σχέση με τη διαφήμιση διεξαγωγής στοιχημάτων, το αργότερο εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου.
- ιγ. Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων του φορολογικού καθεστώτος, αναφορικά με το στοίχημα και διαμόρφωση σχετικών εισηγήσεων.
- ιδ. Η διαμόρφωση εισηγήσεων αναφορικά με αναγκαίες τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, σχετικά με το στοίχημα και συναφείς τομείς.
- ιε. Η εκπόνηση μελετών σε τακτά χρονικά διαστήματα, η διαβούλευση με τον πολίτη για την επίδραση του στοιχήματος σε νεαρά πρόσωπα και ευάλωτες ομάδες και του κοινού και η επάλληλη υποβολή εισηγήσεων προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες για τη λήψη μέτρων για την προστασία νεαρών προσώπων και ευάλωτων ομάδων και του κοινού.
- ιστ. Η υποχρέωση καταρτισμού εντός δώδεκα μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, Κανονισμών σχετικά με μηχανισμούς προστασίας των νεαρών ατόμων και παθολογικών παικτών.
- ιζ. Η παρακολούθηση των εξελίξεων όσον αφορά το παράνομο στοίχημα, η εκπόνηση στατιστικών μελετών και η ετοιμασία εισηγήσεων για την πάταξη του.
- ιη. Η ενημέρωση των παροχέων διαδικτυακών υπηρεσιών (Internet Service Providers) με ηλεκτρονικό τρόπο για κάθε διεύθυνση ιστοσελίδας διαδικτύου (URL–Uniform Resource Locator) μέσω της οποίας προσφέρονται υπηρεσίες στοιχήματος που δεν καλύπτονται από άδεια αποδέκτη Κλάσης Β ή/και υπηρεσίες που απαγορεύονται στον παρόντα Νόμο και
- ιθ. Η είσπραξη της εισφοράς που καταβάλλεται από αδειούχο αποδέκτη Κλάσης Α ή Β σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους VIII.

3. Σκοπός του Ελέγχου και Μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης, Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κρατικού οργανισμού και κρατικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης τού οικείου προϋπολογισμού στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του Ελέγχου

Σκοπός του παρόντος ελέγχου αποτελεί η εξέταση κατά πόσο η ΕΑΣ χρησιμοποιεί τους διαθέσιμους πόρους με οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο και κατά πόσο εφαρμόζει τη σχετική νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές.

3.3 Ερωτήματα Ελέγχου

α. Κατά πόσο η ΕΑΣ ασκεί τον ρυθμιστικό και εποπτικό της ρόλο αποτελεσματικά και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

β. Κατά πόσο η ΕΑΣ διαχειρίζεται τους διαθέσιμους της πόρους κατά τρόπο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό.

γ. Κατά πόσο η ενοικίαση κτηρίου για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της ΕΑΣ, αποτελεί την πιο οικονομική, πιο αποδοτική, καθώς και την πιο αποτελεσματική επιλογή, μέσα στα πλαίσια των πιο κάτω:

- ♦ Κατάλληλος καθορισμός απαιτήσεων από την ΕΑΣ.
- ♦ Επαρκής έρευνα αγοράς για επιλογή κατάλληλου κτηρίου για ενοικίαση.
- ♦ Τήρηση της εκάστοτε διαδικασίας για την ενοικίαση του κτηρίου.
- ♦ Τήρηση των νενομισμένων διαδικασιών στα πλαίσια των αρχών χρηστής διοίκησης, ίσης μεταχείρισης, αναλογικότητας, αποφυγής διακρίσεων και διαφάνειας.
- ♦ Συμμόρφωση με νομοθεσίες και Κανονισμούς, όπως, για παράδειγμα, την απαίτηση κατοχής αδειών και Πιστοποιητικών Έγκρισης.
- ♦ Αξιολόγησης εναλλακτικών λύσεων.
- ♦ Διαδικασία για την επιλογή του κτηρίου προς ενοικίαση.
- ♦ Διαδικασία σύναψης/υπογραφής συμβολαίων ενοικίασης του κτηρίου.
- ♦ Διασφάλιση δημόσιου συμφέροντος, στα πλαίσια κατάλληλης διαχείρισης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ενοικίασης κτηρίου.
- ♦ Μεγιστοποίηση της απόδοσης των διαθέσιμων πόρων (καταβληθέντων ενοικίων και υπό ενοικίαση χώρων), με χρήση βέλτιστων διαδικασιών και με την ομαλή λειτουργία της ΕΑΣ σε συνθήκες πλήρους αξιοποίησης των χώρων.
- ♦ Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα να είναι εντός των πλαισίων των στρατηγικών στόχων της ΕΑΣ και του Κράτους γενικότερα.

3.4 Μεθοδολογία

3.4.1 Πρότυπα Ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους

ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”).

Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

- ◆ ISSAI 100 – Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου για τον Δημόσιο Τομέα
- ◆ ISSAI 300 – Αρχές Διαχειριστικού Ελέγχου
- ◆ ISSAI 400 – Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης

Το ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο, όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προτύπου ISSAI 300, οι διαχειριστικοί έλεγχοι των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων περιλαμβάνουν την εξέταση προγραμμάτων, πράξεων, συστημάτων και διαδικασιών διαχείρισης, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον οι πόροι που διατίθενται χρησιμοποιούνται κατά τρόπο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό. Η αρχή της οικονομίας εξετάζει την ελαχιστοποίηση του κόστους των πόρων, η αρχή της αποδοτικότητας εξετάζει την επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού αποτελέσματος από τους διαθέσιμους πόρους και η αρχή της αποτελεσματικότητας εξετάζει την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Οι έλεγχοι αυτοί, που εξετάζουν και την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και στο πλαίσιό τους αξιολογούνται διάφορες πτυχές της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των εισροών (τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή κανονιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση), των υλοποιήσεων (τα παραδοτέα), των αποτελεσμάτων (οι επιδράσεις στους άμεσους παραλήπτες ή αποδέκτες) και του αντίκτυπου (μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία).

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων. Σύμφωνα με το Πρότυπο, αν ο έλεγχος συμμόρφωσης διενεργείται ως μέρος διαχειριστικού ελέγχου, τότε η συμμόρφωση με τις καθορισμένες αρχές και κανόνες θεωρείται μία από τις παραμέτρους της οικονομίας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, εφόσον η μη συμμόρφωση μπορεί να επιφέρει (ή να αιτιολογήσει) τη μη επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

3.4.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από την ΕΑΣ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό της Αρχής.

Ο έλεγχος καλύπτει το έτος 2018 εκτός όπου ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στην Πρόεδρο της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων και οι απόψεις του ΔΣ της Αρχής ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

3.5 Κριτήρια Ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες τα ακόλουθα:

- ◆ Ο περί Στοιχημάτων Νόμος (Ν.106(Ι)/2012) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι.
- ◆ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(Ι)/2016) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι, περιλαμβανομένου του οδηγού βέλτιστων πρακτικών που έχει εκδώσει η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.
- ◆ Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι.

4. Ευρήματα και συστάσεις

4.1 Νομοθετικό/Κανονιστικό πλαίσιο

Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2012 (Ν.106(I)/2012), ο οποίος διέπει τόσο τη λειτουργία της Αρχής όσο και τη ρύθμιση των στοιχημάτων, φαίνεται να παρουσίαζε σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες επηρέαζαν την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής. Στις 21 Μαρτίου 2019, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί Στοιχημάτων Νόμο του 2019 (Ν.37(I)/2019), ο οποίος κατάργησε τον Νόμο του 2012.

Το άρθρο 71 του Νόμου του 2012, προνοεί τα ακόλουθα:

Κάθε αδειούχος αποδέκτης Κλάσης Α ή Β καταβάλλει προς την Κυπριακή Δημοκρατία φόρο στοιχήματος και προς την Αρχή εισφορά, αναφορικά με στοιχήματα που διενεργήθηκαν από αυτόν και τους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους του.

Το ποσό του φόρου στοιχήματος ανέρχεται σε 10% των καθαρών αποδοχών από στοιχήμα αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β.

Το ποσό το οποίο καταβάλλεται στην Αρχή ως εισφορά, ανέρχεται σε 3% των καθαρών αποδοχών από στοιχήμα αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και κατανέμεται ως ακολούθως:

α. Ποσοστό 2% στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, ο οποίος αυτόματα κατανέμει ολόκληρο το ποσό ως ακολούθως:

(i) Ποσοστό 1,5% στην κυπριακή ομοσπονδία που οργανώνει το ετήσιο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου και διατίθεται για σκοπούς ενίσχυσης των ποδοσφαιρικών ομάδων και των ακαδημιών τους·

(ii) ποσοστό 0,5% στις υπόλοιπες κυπριακές ομοσπονδίες ομαδικών αθλημάτων που διανέμεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, για σκοπούς ενίσχυσης των ομάδων και των ακαδημιών τους,

νοουμένου ότι οι πιο πάνω ομάδες έχουν εκπληρώσει τις φορολογικές τους υποχρεώσεις των φορολογικών ετών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου·

β. Ποσοστό 1% των καθαρών αποδοχών από στοιχήμα διατίθεται από την Αρχή για σκοπούς ενίσχυσης των μηχανισμών και προγραμμάτων προστασίας των νεαρών ατόμων και παθολογικών παικτών.

Για τον σκοπό αυτό, το 2018 δαπανήθηκε ποσό €549.199 και το 2017 €111.590.

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, όλες οι εισπράξεις της Αρχής, συμπεριλαμβανομένου και του 1%, κατετίθεντο στον Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό. Από 1 Ιανουαρίου 2019, η Αρχή άνοιξε δικό της τραπεζικό λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα της Δημοκρατίας, στον οποίο κατατίθεται το 1%, καθώς και όλα τα έσοδα της Αρχής.

4.2 Αδειοδότηση αποδεκτών, εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και υποστατικών

Μια από τις αρμοδιότητες της ΕΑΣ είναι η εξέταση αιτήσεων για άδεια αποδέκτη Κλάσης Α ή Β, εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου και άδεια υποστατικού και η έκδοση αντίστοιχων αδειών, σύμφωνα με τα Μέρη III και IV του Νόμου του 2012 (Ν.106(I)/2012). Σημειώνεται ότι η διαδικασία αδειοδότησης και ρύθμισης του διαδικτυακού στοιχήματος Κλάσης Β τέθηκε σε εφαρμογή από την 1^η Οκτωβρίου 2016, με την πρώτη εταιρεία να αδειοδοτείται περί τα τέλη

Δεκεμβρίου του 2016 και να είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες στοιχήματος από την 1^η Ιανουαρίου 2017.

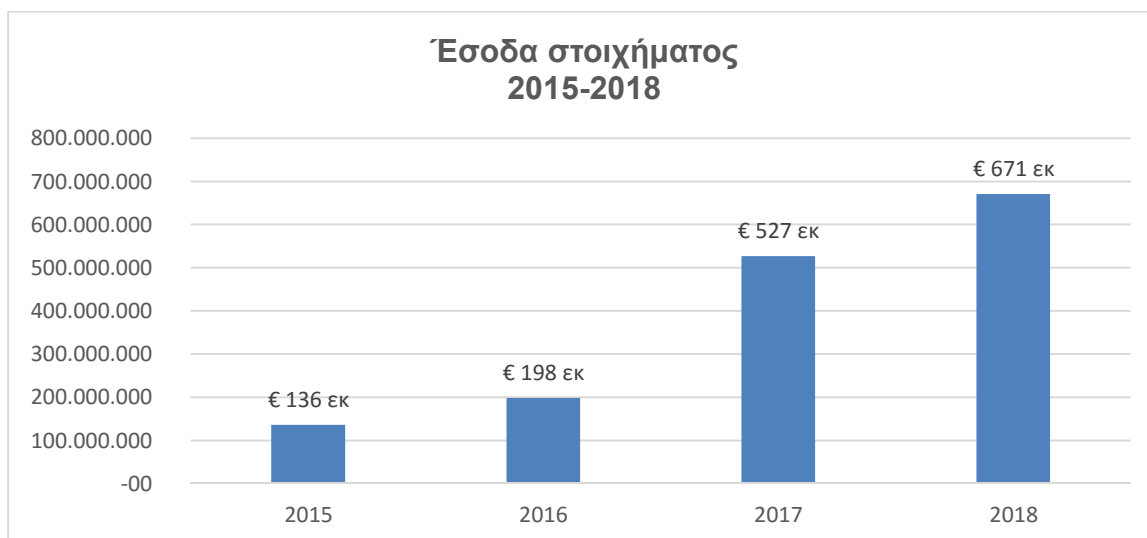
Σύμφωνα με τα μητρώα αδειούχων αποδεκτών Κλάσης Α και Κλάσης Β και εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και υποστατικών, στις 18 Μαΐου 2019, υπήρχαν:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΑΔΕΙΟΥΧΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΚΛΑΣΗΣ Α	6
ΑΔΕΙΟΥΧΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΚΛΑΣΗΣ Β	10
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:	
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	114
ΛΕΜΕΣΟΣ	121
ΛΑΡΝΑΚΑ	70
ΠΑΦΟΣ	46
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	38
ΣΥΝΟΛΟ	389
ΑΔΕΙΟΥΧΑ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ:	
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	178
ΛΕΜΕΣΟΣ	171
ΛΑΡΝΑΚΑ	96
ΠΑΦΟΣ	59
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	44
ΣΥΝΟΛΟ	548

Τα έσοδα στοιχήματος εκτοξεύτηκαν από €136 εκ. το 2015 σε €671 εκ. το 2018 δηλαδή σχεδόν πενταπλασιάστηκαν σε τρία χρόνια. Παράλληλα τα κέρδη από τα στοιχήματα αυξήθηκαν από €107 εκ. το 2015 σε €582 εκ. το 2018. Πιο κάτω παρουσιάζονται τα σχετικά στοιχεία.

Στοιχεία Αποδεκτών Κλάσης Α και Β για τα έτη 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
	€	€	€	€
Έσοδα στοιχήματος	135.736.360	198.389.271	526.721.473	670.989.510
Κέρδη παικτών	106.542.348	157.638.091	456.393.288	581.779.976
Αποδοχές στοιχήματος	29.194.012	40.751.180	70.328.185	89.209.534
Ποσό φόρου 10%	2.919.401	4.075.118	7.032.819	8.920.953
Ποσό εισφοράς 3%	875.820	1.222.535	2.109.846	2.676.286
Από το οποίο καταβάλλεται:				
(α) 2% προς ΚΟΑ	583.880	815.024	1.406.564	1.784.191
το οποίο κατανέμεται:				
> προς ΚΟΠ (1,5%)	437.910	611.268	1.054.923	1.338.143
> προς ομοσπονδίες (0,5%)	145.970	203.756	351.641	446.048
(β) 1% για προστασία παικτών	291.940	407.512	703.282	892.095

α. Για την έκδοση/ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου υποβάλλεται αίτηση σε συγκεκριμένο έντυπο, η οποία πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται από συγκεκριμένα έγγραφα που καθορίζονται στους ενοποιημένους περί Στοιχημάτων-Αιτήσεων και Δηλώσεων-Κανονισμούς του 2018. Από δειγματοληπτικό έλεγχο που έγινε στους φακέλους για άδειες αποδεκτών, εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και υποστατικών, διαπιστώθηκε ότι εκδίδεται/ανανεώνεται άδεια χωρίς να προσκομιστούν τα απαραίτητα έγγραφα που απαιτούνται από τους Κανονισμούς με την υποβολή της αίτησης (**Παράρτημα 1**) και η Αρχή εκδίδει άδεια υπό τον όρο ότι τα συγκεκριμένα έγγραφα θα προσκομιστούν εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου που θέτει η Αρχή, π.χ. ο λογαριασμός κοινής ωφελείας να προσκομιστεί εντός δύο μηνών. Αναφέρεται ότι το άρθρο 16(1) του Ν.106(I)/2012 διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ότι η Αρχή κατά την εξέταση αίτησης για έκδοση ή ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, δύναται, αφού ικανοποιηθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις διατάξεις του Μέρους III, να εγκρίνει την αίτηση και να επιβάλει τους κατά την κρίση της αναγκαίους όρους για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου και των Κανονισμών. Το προαναφερόμενο άρθρο της νομοθεσίας αφορά στην επιβολή όρων για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου και των Κανονισμών και όχι στην παροχή χρονοδιαγραμμάτων για την υποβολή των απαραίτητων εγγράφων.

Σύσταση: Η Αρχή δεν θα πρέπει να εκδίδει/ανανεώνει τις άδειες στις περιπτώσεις που οι αιτήσεις δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα έγγραφα. Σε περίπτωση που η Αρχή δεν συμφωνεί με τη θέση της Υπηρεσίας μας, εισηγηθήκαμε όπως ζητήσει γνωμάτευση από το νομικό της σύμβουλο και να μας ενημερώσει σχετικά.

β. Σύμφωνα με το άρθρο 14(2) του Ν.106(I)/2012, «Η αίτηση για ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, υποβάλλεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την ημερομηνία λήξης της άδειας.» Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε η μη τήρηση του εν λόγω χρονοδιαγράμματος από πλευράς αιτητών (βλέπε Παρ. 1).

Η Πρόεδρος της Αρχής μάς πληροφόρησε ότι η Αρχή προβαίνει σε συνεχείς υπενθυμίσεις των αδειούχων για υποβολή της αίτησης ανανέωσής τους, μέχρι το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 14(2) του Ν.106(I)/2012 και οι πλείστοι εξ αυτών συμμορφώνονται με τη σχετική πρόνοια του Νόμου. Σε διαφορετική περίπτωση, τους επισημαίνεται ότι, η αξιολόγηση αίτησης που δεν έχει υποβληθεί πριν το διάστημα των τριών μηνών δύναται να μην ολοκληρωθεί και επομένως να μην υπάρχει λήψη σχετικής απόφασης πριν την ημερομηνία λήξης της υφιστάμενης άδειάς τους και συνεπώς το υποστατικό τους παραμένει κλειστό μέχρι την εξασφάλιση άδειας.

γ. Σύμφωνα με το άρθρο 28(2)(β) του Ν.106(I)/2012, «...όταν η Αρχή διαπιστώσει ότι η τραπεζική εγγύηση δεν καλύπτει το δέκα επί τοις εκατόν (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β, δύναται να ζητήσει την αύξηση του ποσού αυτής μέχρι του ποσού που να καλύπτει το δέκα επί τοις εκατόν (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του.» Μελετώντας τις τελευταίες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις των αδειούχων (για το έτος 2017) διαπιστώθηκε ότι σε μερικές περιπτώσεις το 10% του ετήσιου κύκλου τους ήταν μεγαλύτερο από το ύψος της τραπεζικής εγγύησης, χωρίς η Αρχή να ζητά οποιαδήποτε αύξηση του εν λόγω ποσού. Επίσης, από τα επιχειρηματικά σχέδια (Business plan) που προσκόμιζαν οι αποδέκτες για τα επόμενα τρία χρόνια φαινόταν ότι τα έσοδά τους θα κυμαίνονταν στα ίδια επίπεδα με το 2017 (βλέπε Παρ. 1).

Σύσταση: Παρόλο που, σύμφωνα με το άρθρο 28(2)(β) του Νόμου, η Αρχή «δύναται» να ζητήσει αύξηση του ποσού της τραπεζικής εγγύησης, εισηγηθήκαμε όπως όταν το 10% επί του ετήσιου κύκλου εργασιών ενός αποδέκτη είναι αρκετά πιο υψηλό από την τραπεζική εγγύηση, ζητείται ανάλογη αύξηση της εγγύησης.

Η Πρόεδρος της Αρχής μάς ανέφερε ότι ο Νόμος παρέχει διακριτική ευχέρεια στην Αρχή και η Αρχή, κατά την αξιολόγηση των αποδεκτών και τον έλεγχο των οικονομικών τους καταστάσεων, καταγράφει το εν λόγω δεδομένο και οι αποδέκτες είναι σε συνεχή έλεγχο για τη διασφάλιση της φερεγγυότητάς τους, καθώς και της έκθεσης (exposure) των οφειλών τους προς τους παίκτες.

δ. Σύμφωνα με το άρθρο 37(1)(στ) του Ν.106(Ι)/2012, «Η Αρχή δεν εκδίδει ή ανανεώνει άδεια υποστατικού, για την οποία υποβλήθηκε αίτηση, εκτός αν είναι ευλόγως ικανοποιημένη ότι «..... η περιοχή όπου βρίσκεται το συγκεκριμένο υποστατικό κρίνεται κατάλληλη σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται σε κανονισμούς που εκδίδονται από την Αρχή».

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων δεν φαίνεται/καταγράφεται κατά πόσο λαμβάνεται υπόψη το πιο πάνω από την Αρχή.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως γίνεται ειδική αναφορά για το εν λόγω θέμα σε κάθε αξιολόγηση και να καταγράφονται ξεκάθαρα οι απόψεις της Αρχής σχετικά με την τοποθεσία του υποστατικού.

4.3 Τέλη Χορήγησης Αδειών

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του περί Στοιχημάτων Νόμου (Ν.106(Ι)/2012), τα τέλη για τη χορήγηση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου καθορίζονται με Κανονισμούς. Επισημαίνεται ότι, το εδάφιο 2 του εν λόγω άρθρου προνοεί ότι, μέχρι την έκδοση των εν λόγω Κανονισμών, το επιβεβλημένο τέλος καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Για άδεια αποδέκτη Κλάσης Α ή Β, ισχύος ενός έτους, σε τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) και για άδεια ισχύος δύο ετών σε σαράντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€45.000)· και

β. Για άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, ισχύος ενός έτους, σε δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) και για άδεια ισχύος δύο ετών σε τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000).

Το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται σύμφωνα με το άρθρο 90 του περί Στοιχημάτων Νόμου του 2012, εξέδωσε Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 84/2019) αναφορικά με τα επιβλητέα τέλη αδειών, οι οποίοι, αφού εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 8.3.2019. Οι Κανονισμοί αυτοί προβλέπουν τα ίδια τέλη έκδοσης αδειών, που προνοούνται και στο άρθρο 26 του περί Στοιχημάτων Νόμου του 2012, αλλά διευκρινίζουν ότι «εάν κατά τον χρόνο που υποβάλλεται η αίτηση για άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, η άδεια του σχετικού αποδέκτη Κλάσης Α λήγει σε χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους ή σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους αλλά μικρότερο των δύο ετών, το επιβλητέο τέλος για την άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου καθορίζεται σε €170 για κάθε μήνα για τον οποίο η ισχύς της θα συμπίπτει με την άδεια αποδέκτη Κλάσης Α».

Στον Κανονισμό 3(2)(β) της Κ.Δ.Π. 84/2019 αναφέρεται ότι «το επιβλητέο τέλος καθορίζεται για άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου ισχύος ενός έτους σε δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) και για άδεια ισχύος δύο ετών σε τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000)».

Παρατηρήθηκε ότι, με βάση τις χρεώσεις που προνοούνται στους εν λόγω Κανονισμούς, για έκδοση άδειας λειτουργίας υποστατικού για περίοδο από 18 μέχρι 23 μήνες, επιβάλλεται υψηλότερο τέλος από ότι για περίοδο 24 μηνών.

Όπως έχουμε ενημερωθεί από την Πρόεδρο της Αρχής, η Αρχή είναι στη διαδικασία σύνταξης κανονισμού κατάργησης των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 84/2019 και σύνταξης Κανονισμών της Αρχής σχετικά με τα τέλη. Η πρόθεση της Αρχής είναι να τεθεί τέλος χορήγησης άδειας και ετήσιο τέλος άδειας.

4.4 Παροχή υπηρεσιών στοιχήματος χωρίς άδεια

Σύμφωνα με το άρθρο 74 του περί Στοιχημάτων Νόμου του 2012 (Ν.106(I)/2012), ο οποίος καταργήθηκε με τον Νόμο του 2019 (Ν.37(I)/2019) και το άρθρο 79 του νέου Νόμου, πρόσωπο το οποίο παρέχει υπηρεσίες στοιχήματος, χωρίς να κατέχει άδεια αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, είναι ένοχο αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (€300.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Σημειώσαμε ότι η Αρχή δεν διεξήγαγε οποιονδήποτε έλεγχο για συμμόρφωση με το εν λόγω άρθρο, δηλαδή για εντοπισμό προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στοιχήματος, χωρίς να κατέχουν την απαιτούμενη σχετική άδεια.

Η Πρόεδρος της Αρχής θεωρεί ότι, η Αρχή δεν έχει την εξουσία εφαρμογής του άρθρου 79 του Νόμου του 2019 και άσκησης ποινικών διώξεων, αλλά η Αστυνομία. Μας ανέφερε επίσης ότι με βάση το άρθρο 15 του Νόμου του 2019, η Αρχή έχει την αρμοδιότητα για τη διενέργεια ελέγχων σε μη αδειούχα υποστατικά, σε συνεργασία με τις αρμόδιες διωκτικές αρχές και την εξασφάλιση σχετικών δικαστικών διαταγμάτων για το κλείσιμο των υποστατικών στα οποία υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι διεξάγεται παράνομο στοιχήμα ή άλλο αδίκημα, όπως προβλέπεται στα άρθρα 79, 83, 84, 85 και 87. Η Αρχή, τα τελευταία τέσσερα χρόνια συνεργάζεται με το αρμόδιο τμήμα της Αστυνομίας, ούτως ώστε να διενεργούνται οι ανάλογες ποινικές διώξεις, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της παράνομης παροχής υπηρεσιών, σημειώνοντας ότι τα τελευταία δύο χρόνια καταγράφηκε σημαντική μείωση της παράνομης παροχής υπηρεσιών.

4.5 Αντιμισθία Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΣ

Παρατηρήθηκε ότι στα μέλη του ΔΣ της Αρχής, οι οποίοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι που εκπροσωπούν τα Υπουργεία/Τμήματά τους, καταβλήθηκε αποζημίωση για συνεδρίες στις οποίες παρευρέθηκαν, οι οποίες όμως πραγματοποιήθηκαν εντός των εργάσιμων ωρών της Δημόσιας Υπηρεσίας. Σύμφωνα με τα πρακτικά της Αρχής, κατά το 2018 πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδρίες κατά τις εργάσιμες ώρες της Δημόσιας Υπηρεσίας (24.5.2018 στις 10:00 και 30.11.2018 στις 9:30) και καταβλήθηκε αμοιβή ύψους €70 σε όλα τα μέλη του ΔΣ που παρευρέθηκαν, συμπεριλαμβανομένων και των τριών δημοσίων υπαλλήλων.

Σύμφωνα με τις Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 2.9.2015 (Αρ. Απόφασης 79.408) και 5.9.2018 (Αρ. Απόφασης 85.657), “οι εκπρόσωποι των κυβερνητικών Τμημάτων θα λαμβάνουν το ποσό της αποζημίωσης μόνο σε περίπτωση που οι συνεδρίες πραγματοποιούνται εκτός των εργάσιμων ωρών της δημόσιας υπηρεσίας”, όπως προνοείται και στην εγκύκλιο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με αρ. 1261, ημερ. 23.3.2004.

Σύσταση: Θα πρέπει να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απόφασης 79.408 και 85.657) και της εγκυκλίου του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (αρ. 1261) και τα εν λόγω ποσά θα πρέπει να ανακτηθούν.

Η Πρόεδρος της Αρχής μάς διευκρίνισε ότι η καταβολή αντιμισθίας στους δημοσίους υπαλλήλους κατά τις πρωινές ώρες έγινε εκ παραδρομής. Μας ενημέρωσε επίσης ότι η αντιμισθία των εν λόγω πρωινών συνεδριάσεων για τους δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίοι είναι υφιστάμενα μέλη του ΔΣ, αποκόπηκε κατά την τελευταία καταβολή της αντιμισθίας τους και αναφορικά με τα μη υφιστάμενα μέλη του ΔΣ λαμβάνονται οι δέουσες ενέργειες για επιστροφή της αντιμισθίας σχετικά με τη συνεδρία της 24ης Μαΐου 2018.

Μας τόνισε, επίσης, ότι η Αρχή εφαρμόζει τις πρόνοιες των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.6 Στελέχωση

Στις 31.12.2018 στην Αρχή, πέραν της Προέδρου, υπηρετούσαν δύο μόνιμοι υπάλληλοι στη θέση Υπεύθυνου Μονάδας (A11(ii)) (από 1.10.2018 μετά από προκήρυξη) και 14 συνεργάτες. Αναφέρεται ότι στις 28.7.2017 η Αρχή προέβη στην προκήρυξη 18 κενών θέσεων, (αφορούσαν σε μία θέση Προϊστάμενου, κλίμακα A13(ii), σε δύο θέσεις Υπεύθυνου Μονάδας, κλίμακα A11(ii), σε δέκα θέσεις Λειτουργού, κλίμακα A8-A10-A11 και σε πέντε θέσεις Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού, κλίμακα A2-5-7(ii)). Οι δύο θέσεις Υπεύθυνου Μονάδας συμπληρώθηκαν την 1.10.2018, ενώ σύμφωνα με την Πρόεδρο της Αρχής οι δέκα θέσεις Λειτουργών ΕΑΣ κλίμακας A8-A10-A11 και οι πέντε θέσεις Βοηθών Γραμματειακών Λειτουργών ΕΑΣ Κλίμακας A2-A5-A7 πληρώθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2019 και η έναρξη εργοδότησης των επιτυχόντων πραγματοποιήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Η θέση Προϊσταμένου Κλίμακας A13(ii) ακυρώθηκε, λόγω αλλαγής του οργανογράμματος της Αρχής και μετονομασίας της θέσης σε Ανώτερο Υπεύθυνο Μονάδας ΕΑΣ, προσθέτοντας μια ακόμη θέση A13(ii) στον Προϋπολογισμό του 2019. Οι εν λόγω θέσεις θα προκηρυχθούν και θα πληρωθούν όταν ολοκληρωθεί η τροποποίηση των περί της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (Κανονισμοί Υπηρεσίας) Κανονισμών και του αντίστοιχου σχεδίου υπηρεσίας. Η Πρόεδρος της Αρχής μάς ενημέρωσε επίσης ότι η εκτιμώμενη περίοδος πλήρωσης των εν λόγω θέσεων είναι το πρώτο εξάμηνο του 2020.

4.7 Αγορά υπηρεσιών

α. Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό της Αρχής για το 2018, στο Κονδύλι 0344900583 «Αγορά Υπηρεσιών» εγκρίθηκε δαπάνη ύψους €1 εκ. Κατά τη διάρκεια του 2018 δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους €626.237, το οποίο αφορούσε στην αγορά υπηρεσιών συμβούλων για εκτέλεση διαφόρων εργασιών (€247.000 περίπου) και στην αγορά υπηρεσιών από διάφορες εταιρείες (€379.000 περίπου).

Για την ομαλή λειτουργία της και για την επίτευξη των στόχων της (σύμφωνα με τον επεξηγηματικό Προϋπολογισμό) μέχρι την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού, η Αρχή προέβηκε σε διαγωνισμούς για την αγορά υπηρεσιών. Κατά τη διάρκεια του 2018 υπηρετούσαν, με αγορά υπηρεσιών στην Αρχή 20 σύμβουλοι, από τους οποίους οι 18 με 3μηνιαίες/4μηνιαίες/5μηνιαίες/15μηνιαίες/20μηνιαίες συμβάσεις και οι δύο με ωριαίες συμβάσεις. Από τους 20 συμβούλους μία σύμβουλος μονιμοποιήθηκε την 1.11.2018 (A11(ii)) μετά από προκήρυξη θέσεων το 2017, ενώ επτά αποχώρησαν (πέντε κατά το 2018 και δύο κατά το 2019). Σημειώνεται ότι κατά το 2019 υπογράφηκε σύμβαση με δύο νέους σύμβουλους.

Από τον έλεγχο των συμβάσεων που υπογράφηκαν με τους εν λόγω συμβούλους παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- ♦ Οι 14 συμβάσεις που βρίσκονταν σε ισχύ στις 31.12.2018 είχαν γίνει με απευθείας ανάθεση, χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού.

Αναφέρεται ότι κατά το 2018 προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός Α.Α.30.2018, για αγορά υπηρεσιών τεσσάρων συμβούλων για 12 μήνες, όπου υποβλήθηκε μόνο μία προσφορά, η οποία απορρίφθηκε. Αναφέρεται επίσης ότι, κατά το 2019 προκηρύχθηκε διαγωνισμός (Α.Α.33.2019) για την αγορά υπηρεσιών επτά συμβούλων, κατά τον οποίο υποβλήθηκαν μόνο δύο προσφορές από δύο υφιστάμενους συμβούλους της Αρχής, με τους οποίους υπογράφηκαν δωδεκάμηνες συμβάσεις για την περίοδο 17.5.2019 – 16.5.2020.

- ♦ Στο άρθρο 90(1)(α) του Νόμου 73(Ι)/2016 αναφέρονται τα ακόλουθα: «Για δημόσιες συμβάσεις, των οποίων η εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, δεν υπερβαίνει (α) τις 2.000 ευρώ για προμήθειες και έργα και τις 5.000 ευρώ για υπηρεσίες, η αναθέτουσα αρχή δύναται να αναθέτει απευθείας τη σύμβαση, χωρίς να προηγηθεί η προβλεπόμενη στο παρόν Μέρος διαδικασία σύναψης σύμβασης».

Με τους περισσότερους συμβούλους υπογράφηκαν 3-4 συμβάσεις κατά τη διάρκεια του 2018, που αφορούσαν σε περιόδους τρεις έως πέντε μήνες και οι οποίες δεν υπερβαίνουν το ποσό των €5.000. Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι έγινε κατάτμηση της εργασίας, κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.

Σημειώθηκε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 90(2) του Νόμου 73(Ι)/2016, οι Αναθέτουσες Αρχές δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε κατάτμηση των συμβάσεων με σκοπό την ευνοϊκή εφαρμογή των διατάξεων του υπό αναφορά άρθρου 90(1)(α). Συνεπώς, σε περίπτωση που οι συγκεκριμένες υπηρεσίες έχουν συνολική εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, που υπερβαίνει τις €5.000, τότε η Αρχή θα πρέπει εξ αρχής να προβαίνει σε προκήρυξη προσφορών. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται οι πρόνοιες των Εγκυκλίων του Υπουργείου Οικονομικών αρ. 1372, ημερ. 17.9.2008 (και σχετική επιστολή, ημερ. 25.4.2012), αρ. 1517, ημερ. 14.5.2015 και του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1767, ημερ. 16.6.2017. Στις εν λόγω Εγκυκλίους δίδονται σαφείς οδηγίες αναφορικά με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά τη σύναψη συμβάσεων για αγορά/μίσθωση υπηρεσιών, για αποφυγή δημιουργίας οποιασδήποτε υπαλληλικής σχέσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Σύσταση: Στις περιπτώσεις μίσθωσης/αγοράς υπηρεσιών, θα πρέπει να τίθενται από την Αρχή όλες οι απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες που να διασφαλίζουν ότι δεν δημιουργείται δημοσιούπαλληλική σχέση μεταξύ των συμβασιούχων και της Αρχής και ότι τηρούνται αυστηρά όλες οι διατάξεις της νομοθεσίας και οι προϋποθέσεις των υπό αναφορά εγκυκλίων του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε να αποφεύγονται όλες οι συνεπαγόμενες συνέπειες.

Η Πρόεδρος της Αρχής μάς ενημέρωσε ότι θα προβεί στις δέουσες ενέργειες ως οι συστάσεις της Υπηρεσίας μας.

- β. Οι συμβάσεις των πιο πάνω συμβούλων δεν κοινοποιούνται στον Έφορο Φορολογίας, καθώς και στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης, στις συμβάσεις δεν καθορίζεται ότι οι συμβαλλόμενοι είναι υπεύθυνοι για την εγγραφή τους ως αυτοτελώς εργαζόμενοι και την καταβολή των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύσταση: Να γίνει συμπερίληψη των πιο πάνω όρων στις συμβάσεις και να γίνει κοινοποίηση όλων των συμφωνιών στον Έφορο Φορολογίας και στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Πρόεδρος της Αρχής μάς διευκρίνισε ότι για όλους τους συμβούλους, η Αρχή λάμβανε και λαμβάνει ενημέρωση από πλευράς τους, σχετικά με την καταβολή των οφειλών τους στον Έφορο Φορολογίας, στην Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο ΦΠΑ, καθώς και εάν έχουν εγγραφεί ως Αυτοτελώς Εργαζόμενοι ως οφείλουν.

4.8 Φορολογικά Θέματα

Σε σχέση με τους αποδέκτες Κλάσης Α και Κλάσης Β, που ήταν αδειοδοτημένοι από την ΕΑΣ κατά το 2017, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα φορολογικά θέματα:

α. Αλλοδαπές εταιρείες, αδειοδοτημένες από την ΕΑΣ, που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του Εφόρου Φορολογίας.

Δύο αποδέκτες με έσοδα στοιχήματος (σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής) συνολικού ύψους της τάξης των €75 εκ. είναι αλλοδαπές εταιρείες εγγεγραμμένες στο Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών, αλλά δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του Εφόρου Φορολογίας. Ως εκ τούτου, δεν υπέβαλαν σχετικές φορολογικές δηλώσεις, σε αντίθεση με το άρθρο 5Α του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου (Ν.4/78).

Σύσταση:

Εισηγηθήκαμε στον Έφορο Φορολογίας όπως γίνουν οι απαραίτητες σχετικές ενέργειες για εγγραφή τους στο Φορολογικό Μητρώο και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, σύσταση με την οποία ο Έφορος Φορολογίας, σε απαντητική επιστολή, του ημερ. 3.3.2020, συμφώνησε.

Εισηγηθήκαμε επίσης όπως, σε περίπτωση που οι εν λόγω αλλοδαπές εταιρείες δηλώσουν στις φορολογικές τους δηλώσεις ως μη φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, γίνει σχετική διερεύνηση από το Τμήμα Φορολογίας κατά πόσο τούτο ευσταθεί και κατά πόσο δηλώνουν τα εισοδήματά τους στις φορολογικές αρχές άλλης χώρας.

β. Φορολογική κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση.

Συγκεκριμένος αποδέκτης (εταιρεία) δηλώνει ότι δεν είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου.

Από προκαταρκτικό έλεγχο της Υπηρεσίας μας εντοπίστηκαν τα ακόλουθα:

- ◆ Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΑΣ, η εν λόγω αδειοδοτημένη εταιρεία έχει έσοδα από υπηρεσίες στοιχημάτων για το 2017 ύψους δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ.
- ◆ Υπάρχουν εξελεγμένοι λογαριασμοί της εταιρείας από κυπριακό ελεγκτικό οίκο και ενδεχομένως η τήρηση των βιβλίων και αρχείων να γίνεται στην Κύπρο. Στις εξελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρείας για το 2017 αναφέρεται ότι το κέντρο αποφάσεων της εταιρείας είναι σε έδαφος εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο φαίνεται ότι η Κύπρος δεν έχει υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας.
- ◆ Σύμφωνα με στοιχεία του Εφόρου Εταιρειών, ο διευθυντής της εταιρείας φαίνεται να μην είναι Κύπριος, ωστόσο έχει εγγεγραμμένο γραφείο στην Κύπρο και ενδεχομένως οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και οι αποφάσεις της εταιρείας να πραγματοποιούνται στην Κύπρο.

Σύσταση:

Ενόψει των πιο πάνω, εισηγηθήκαμε όπως το Τμήμα Φορολογίας προχωρήσει σε σχετική διερεύνηση και ειδικότερα κατά πόσο η συγκεκριμένη εταιρεία ή και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου ή όχι, κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

Ακόμη και αν ο Έφορος καταλήξει ότι ορθά η εταιρεία δηλώνει πως δεν είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου, ζητήσαμε τα σχόλιά του για το κατά πόσο η εν λόγω εταιρεία οφείλει να φορολογείται και να δηλώνει στην Κύπρο το μέρος των εσόδων της από στοιχήματα εντός Κύπρου.

γ. Μη υποβολή φορολογικών δηλώσεων από αποδέκτες που είναι εγγεγραμμένοι στο Φορολογικό Μητρώο.

Εντοπίστηκαν δύο εταιρείες (αποδέκτες Κλάσης Α και Β), οι οποίες, ενώ είναι εγγεγραμμένες στο Φορολογικό Μητρώο, δεν υπέβαλαν δηλώσεις εισοδήματος, σύμφωνα με τη νομοθεσία. Συγκεκριμένα, η μία εταιρεία δεν υπέβαλε φορολογική δήλωση για το έτος 2017, ενώ η άλλη εταιρεία δεν υπέβαλε δηλώσεις για κανένα έτος και συγκεκριμένα δεν υπέβαλε δηλώσεις για τα έτη 2016 και 2017 στα οποία είχε δραστηριοποιηθεί.

Σύσταση:

Εισηγηθήκαμε όπως γίνει τροποποίηση του εντύπου αίτησης στους περί Στοιχημάτων-Αιτήσεων και Δηλώσεων-Κανονισμούς, ούτως ώστε στα έγγραφα που συνοδεύουν την αίτηση για την έκδοση/ανανέωση άδειας να συμπεριληφθεί και η βεβαίωση από το Taxisnet ότι έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου.

Η Πρόεδρος της Αρχής μάς ενημέρωσε ότι η προσθήκη απαίτησης προσκόμισης πιστοποιητικού τακτοποίησης φορολογικών υποχρεώσεων θα συμπεριληφθεί στις online αιτήσεις της Αρχής το πρώτο εξάμηνο του 2020, όταν θα τροποποιηθούν και οι σχετικοί Κανονισμοί και ότι η Αρχή δεν προτίθεται να απαιτεί την προσκόμιση βεβαίωσης για υποβολή φορολογικής δήλωσης, λόγω του ότι η υποβολή φορολογικής δήλωσης εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Εφόρου Φορολογίας.

δ. Σύγκριση των εσόδων στοιχήματος αποδεκτών Κλάσης Α και Β (όπως δόθηκαν από την ΕΑΣ) με τον κύκλο εργασιών που δηλώθηκαν στο Τμήμα Φορολογίας.

Η Υπηρεσία μας προέβη σε προκαταρκτική σύγκριση των εσόδων στοιχήματος αποδεκτών Κλάσης Α και Β, όπως αυτά δόθηκαν στην Υπηρεσία μας από την ΕΑΣ, με τα ποσά που δηλώθηκαν στο Τμήμα Φορολογίας – Δηλώσεις Εισοδήματος Ε.πρ 4. και απέστειλε τον πίνακα με τις διαφορές που προέκυψαν στον Έφορο Φορολογίας. Πρόκειται για διαφορές που σε ορισμένες περιπτώσεις αφορούν εκατομμύρια ευρώ. Η Πρόεδρος της ΕΑΣ μάς πληροφόρησε ότι τυχόν διαφορές ενδεχομένως να οφείλονται στο γεγονός ότι κάποιοι αποδέκτες παρουσιάζουν στις Οικονομικές Καταστάσεις τα καθαρά τους έσοδα (ποσά που καταβλήθηκαν στον αποδέκτη μείον ποσά που καταβλήθηκαν από τον αποδέκτη ως κέρδη στους παίκτες) και διευκρίνισε ότι η Αρχή και ο Έφορος Φορολογίας, όπου απαιτείται, έχουν την απαιτούμενη συνεργασία, με σκοπό τη διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος. Θεωρούμε, ωστόσο, ότι η απάντηση αυτή δεν είναι ικανοποιητική και ότι αποδεικνύεται μη επαρκής πληροφόρηση της ΕΑΣ προς το Τμήμα Φορολογίας.

Σύσταση:

Εισηγηθήκαμε όπως ο Έφορος Φορολογίας προχωρήσει σε σχετική διερεύνηση, με σκοπό την επιβολή φορολογιών στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας και στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του να ζητά από την ΕΑΣ να αποστέλλει κάθε χρόνο αναλυτική κατάσταση με τα έσοδα στοιχήματος των αποδεκτών Κλάσης Α και Β.

Ο Έφορος Φορολογίας σε απαντητική επιστολή του, ημερ. 3.3.2020, μας ενημέρωσε ότι το Τμήμα του θα προβεί σε όλους τους αναγκαίους ελέγχους για να διαπιστωθεί η πλήρης συμμόρφωση των προαναφερόμενων αποδεκτών Κλάσης Α και Β (υποβολή δήλωσης, ορθές δηλώσεις κ.ά.).

Η Πρόεδρος της ΕΑΣ μάς πληροφόρησε ότι, κατά την άποψή τους, τα φορολογικά θέματα θα έπρεπε να παρουσιάζονται στην έκθεση του Εφόρου Φορολογίας και όχι της ΕΑΣ και ότι η Αρχή εφάρμοσε κατά το μέγιστο τις υποχρεώσεις της και κατ' ουδένα λόγο δεν μπορούσε να παρέμβει στις αρμοδιότητες του Εφόρου Φορολογίας, υπερβαίνοντας τις εκ του Νόμου εξουσίες της. Όπως εξηγήσαμε πιο πάνω, θεωρούμε μη ικανοποιητική την απάντηση αυτή, αφού η ΕΑΣ όφειλε, ως Αρχή που γνώριζε στοιχεία που παρέπεμπαν σε ενδεχόμενη φοροδιαφυγή και για σκοπούς διασφάλισης των δημοσίων εσόδων, να ενημερώνει το Τμήμα Φορολογίας (και όχι αντίστροφα) για τα δηλωθέντα στην ΕΑΣ στοιχεία.

4.9 Εκτέλεση Προϋπολογισμού που αφορά το κονδύλι δαπανών «Κοινωνική Ευθύνη – 1%»

Κατά το 2018 δαπανήθηκε κάτω από το πιο πάνω άρθρο ποσό ύψους €516.614 και αποτελεί το 65% της προϋπολογισθείσας δαπάνης, ύψους €800.000. Η απόκλιση της πραγματικής δαπάνης από το προϋπολογισθέν ποσό οφείλεται κυρίως στην μη καταβολή οποιουδήποτε ποσού για τα Κέντρα Απεξάρτησης (πρόνοια ύψους €210.187).

Όπως πληροφορηθήκαμε, η ΕΑΣ, δεν μπορούσε να παρέχει χορηγία απευθείας στα Κέντρα Απεξάρτησης, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 5(2)(στ) του «περί Πρόληψης της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου) Νόμου (164(I)/2017), η αρμοδιότητα για την οικονομική επιχορήγηση αδειοδοτημένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου, προγραμμάτων μη κερδοσκοπικών οργανισμών, εμπίπτει στην Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου και όχι στην Εθνική Αρχή Στοιχημάτων.

4.10 Έλεγχος των Διαδικασιών Μεταστέγασης της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων

Διαδικασία

4.10.1 Στις 28.1.2016, η Πρόεδρος της ΕΑΣ υπέβαλε αίτηση στον Κεντρικό Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ) για μεταστέγασή του σε νέο κτήριο. Οι ανάγκες της ΕΑΣ, όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω αίτηση, αφορούν σε δέκα γραφεία, δύο αίθουσες συνεδρίασης, αποθηκευτικούς χώρους εμβαδού περίπου 20τμ–25τμ, καθώς και 15 χώρους στάθμευσης.

Στις 28.3.2016, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ) με επιστολή του προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, τον ενημέρωσε ότι ο ΚΦΣΚΥ προχώρησε σε έγκριση της πιο πάνω αίτησης, νοουμένου ότι θα προηγηθεί κτηριολογική μελέτη για τις ανάγκες της ΕΑΣ από το ΤΔΕ.

Στις 11.4.2016, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, με επιστολή του προς την Διευθύντρια του ΤΔΕ, ζήτησε όπως προχωρήσει με τη διαδικασία ετοιμασίας της κτηριολογικής μελέτης.

Στις 4.5.2016, η Πρόεδρος της ΕΑΣ με επιστολή της προς τη Διευθύντρια του ΤΔΕ, την ενημέρωσε για τις κτηριολογικές ανάγκες της Υπηρεσίας. Στην εν λόγω επιστολή, η Πρόεδρος της ΕΑΣ κατέγραψε τις ανάγκες της ΕΑΣ σε γραφεία, που αφορούσαν σε πέντε υφιστάμενους λειτουργούς, καθώς και σε άλλους πέντε λειτουργούς που ήταν προγραμματισμένο να προσληφθούν, χωρίς να αναφέρεται το απαιτούμενο εμβαδόν σε γραφειακούς χώρους.

Στις 9.5.2016, η Διευθύντρια του ΤΔΕ, με απαντητική επιστολή της προς την Πρόεδρο της ΕΑΣ, απέστειλε το κτηριολογικό πρόγραμμα. Σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα, το συνολικό απαιτούμενο εμβαδόν ήταν περίπου 380 τμ, το οποίο προβλεπόταν να καλύψει και τις μελλοντικές ανάγκες της ΕΑΣ.

Στις 7.11.2016, η Πρόεδρος της ΕΑΣ, με επιστολή της προς το Γενικό Διευθυντή του ΥΜΕΕ, τον ενημέρωσε ότι οι κτηριολογικές ανάγκες της Αρχής θα αυξάνονταν από δέκα άτομα σε τουλάχιστο 30 άτομα, λόγω δραστηκής αύξησης των δραστηριοτήτων της ΕΑΣ. Ως εκ τούτου, ζήτησε έγκριση για μεταστέγαση σε νέο κτήριο.

Στις 13.12.2016, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΜΕΕ, με επιστολή του προς την Πρόεδρο της ΕΑΣ, ζήτησε όπως ενόψει των πιο πάνω δεδομένων ετοιμαστεί νέα κτηριολογική μελέτη.

Στις 27.1.2017, η Διευθύντρια του ΤΔΕ, με επιστολή της προς την Πρόεδρο της ΕΑΣ, της απέστειλε το νέο κτηριολογικό πρόγραμμα και αφού έλαβε υπόψη τις νέες απαιτήσεις της ΕΑΣ, οι οποίες υποβλήθηκαν στις 10.1.2017, αναθεώρησε το συνολικό απαιτούμενο εμβαδόν από 380 τμ σε 650 τμ.

Με βάση την έγκριση ενοικίασης του νέου κτηρίου της ΕΑΣ από το ΚΦΣΚΥ και το νέο κτηριολογικό πρόγραμμα από το ΤΔΕ, η Αρχή προχώρησε με την 1η Πρόσκληση Δήλωσης Ενδιαφέροντος (ΠΔΕ) στις 12.5.2017 για την ενοικίαση κτηρίου συνολικού εμβαδού 650 τμ. Με τη λήξη του διαγωνισμού στις 2.6.2017, υποβλήθηκαν επτά προτάσεις.

Στις 14.11.2017, η Πρόεδρος της ΕΑΣ, με επιστολές της, ενημέρωσε τους ενδιαφερόμενους για την ακύρωση της ΠΔΕ και ότι θα προβεί σε ανακοίνωση νέας ΠΔΕ με νέες προδιαγραφές, χωρίς ωστόσο να υπάρχουν περαιτέρω στοιχεία για τους λόγους για τους οποίους λήφθηκε η πιο πάνω απόφαση.

Σε συνεδρία που έγινε στις 13.11.2017, τα Συμβούλια των Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) και ΕΑΣ αποφάσισαν την προκήρυξη 2^{ης} ΠΔΕ, για την ενοικίαση ενιαίου κτηρίου για στέγαση του προσωπικού και των δύο εν λόγω Οργανισμών. Ως ημερομηνία προκήρυξης της 2^{ης} ΠΔΕ καθορίστηκε η 17.11.2017 και υποβολής των Προτάσεων η 8.12.2017. Στην εν λόγω ΠΔΕ, αναφέρεται ότι από το ενιαίο κτήριο συνολικού εμβαδού 5.180 τμ, εμβαδόν 680 τμ αφορά στην ΕΑΣ και εμβαδόν 4500 τμ την ΕΚΚ. Με τη λήξη της ΠΔΕ υποβλήθηκαν δύο Προτάσεις.

Στα Πρακτικά, ημερ. 15.12.2017, η διορισθείσα από τα Συμβούλια της ΕΚΚ και ΕΑΣ, τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης, προχώρησε σε προκαταρκτική εξέταση των δύο Προτάσεων. Η Επιτροπή, αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που της είχαν υποβληθεί από τους οικονομικούς φορείς, αποφάσισε όπως με επιστολές της προς τους δύο ενδιαφερόμενους, ζητήσει την προσκόμιση περαιτέρω εγγράφων, καθώς και τη διευκρίνιση ασαφειών για τα πιο κάτω θέματα.

Ο 1^{ος} ενδιαφερόμενος στην Πρότασή του αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:

- ◆ Παραχωρεί παρακείμενο τεμάχιο γης για χρήση ως χώρο στάθμευσης, ο οποίος απέχει 220 μέτρα από το κτήριο (χωρίς να υποδεικνύεται ο χώρος), αντί 200 μέτρα που αναφέρεται στην ΠΔΕ.
- ◆ Το συνολικό εμβαδόν του κτηρίου που προσφέρεται ανέρχεται σε 7.500 τμ, το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ το ζητούμενο συνολικό εμβαδό που αναφέρεται στην ΠΔΕ (5.180 τμ).

Ο 2^{ος} ενδιαφερόμενος στην Πρότασή του παρέλειψε/ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ◆ Δεν αναφέρεται στην απαίτηση της ΠΔΕ για την καλωδίωση του κτηρίου.
- ◆ Αναφέρεται σε 137 χώρους στάθμευσης (χωρίς να υποδεικνύεται κάποιος παρακείμενος χώρος στάθμευσης), ενώ οι απαιτούμενοι χώροι στάθμευσης είναι 210.
- ◆ Αναφέρεται ότι το προτεινόμενο κτήριο «προσφέρεται για ενοικίαση ως έχει», αντίθετα με την αναφορά της ΠΔΕ για τροποποιήσεις που δύναται να ζητηθούν, ούτως ώστε το κτήριο να διαμορφωθεί κατάλληλα με βάση τις ανάγκες των ΕΚΚ και της ΕΑΣ.

Στα Πρακτικά, ημερ. 11.1.2018, η τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης σημειώνει ότι:

α. Ο 1^{ος} ενδιαφερόμενος προσκόμισε επιπρόσθετα έγγραφα, όπως σχέδια του κτηρίου, εμβαδομετρήσεις, Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης και άλλα. Αφού αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή, αποφασίστηκε να ζητηθεί η αρχική άδεια οικοδομής, τα τελικά σχέδια του κτηρίου, καθώς τα υποβληθέντα σχέδια δεν έφεραν σφραγίδα της αρμόδια αρχής. Αποφασίστηκε επίσης να πραγματοποιηθεί επίσκεψη της Επιτροπής στο εν λόγω κτήριο για να ζητηθούν διευκρινίσεις αναφορικά με τον αναλυτικό κατάλογο εμβαδομετρήσεων που προσκομίστηκε στις 5.1.2018.

β. Δεν λήφθηκε καμιά απαντητική επιστολή από τον 2^ο ενδιαφερόμενο.

Στα Πρακτικά, ημερ. 31.1.2018, η τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης σημειώνει ότι έγινε επιτόπια επίσκεψη στο κτήριο που προσφέρθηκε από τον 1^ο ενδιαφερόμενο και διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι το κτήριο ήταν υπό ανακαίνιση/αναβάθμιση, ο υφιστάμενος διαχωρισμός του κτηρίου ικανοποιούσε τις ανάγκες των Οργανισμών (ΕΚΚ και ΕΑΣ), ενώ επιβεβαιώθηκε η έλλειψη της αρχικής άδειας οικοδομής.

Σημειώνει, επίσης, ότι τελικά λήφθηκε η απαντητική επιστολή στις 18.1.2018 από τον 2^ο ενδιαφερόμενο, ο οποίος ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ◆ Ανατέθηκε η μελέτη της ενεργειακής απόδοσης του κτηρίου και ανέμενε την έκδοση του σχετικού Πιστοποιητικού.
- ◆ Η καλωδίωση του κτηρίου και η καταλληλότητα των δαπέδων ήταν έτοιμα για επιτόπιο έλεγχο από την Επιτροπή.
- ◆ Τη μίσθωση διαθέσιμου παραπλήσιου οικοπέδου για χρήση του ως χώρων στάθμευσης, με μηνιαίο κόστος ενοικίασης του χώρου το ποσό των €1.500.
- ◆ Την προθυμία του για συζήτηση μικρών εσωτερικών αλλαγών εάν ο γενικότερος εσωτερικός διαχωρισμός του κτηρίου ικανοποιεί τις ανάγκες των δύο Οργανισμών.

Η Επιτροπή αποφάσισε όπως συνεδριάσει εκ νέου, μετά την πραγματοποίηση επιτόπιας επίσκεψης στο κτήριο του 2^{ου} ενδιαφερόμενου.

Στα πρακτικά της επόμενης συνάντησης της Επιτροπής ημερ. 2.4.2018, αναφέρεται ότι η Επιτροπή μετά από επιτόπια επίσκεψή της, στο κτήριο του 2^{ου} ενδιαφερόμενου διαπίστωσε τα ακόλουθα:

- ◆ Επιβεβαιώθηκε ο επιπρόσθετος χώρος στάθμευσης πλησίον του κτηρίου.
- ◆ Η καλωδίωση του κτηρίου και ο υφιστάμενος διαχωρισμός δεν ικανοποιούσε τις ανάγκες των Οργανισμών.

Τέλος, στα εν λόγω πρακτικά, αναφέρεται ότι η Επιτροπή, αφού εξέτασε τα πιο πάνω αποφάσισε να προχωρήσει σε προκαταρκτική αξιολόγηση των δύο Προτάσεων.

Στις 16.4.2018, η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί με Σημείωμά της προς τα δύο Συμβούλια των πιο πάνω Οργανισμών τα ακόλουθα:

- ◆ Να προχωρήσει στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης της Πρότασης του 1^{ου} ενδιαφερόμενου, του οποίου η αναπροσαρμοσμένη τιμή της Πρότασης του ήταν πολύ ψηλή (€19,6/τμ).
- ◆ Να μην προχωρήσει στην τεχνική αξιολόγηση της Πρότασης του 2^{ου} ενδιαφερόμενου φορέα.

4.10.2 Στις 16.4.2018, τα δύο Συμβούλια σε συνεδρία τους αποφάσισαν την ακύρωση της πιο πάνω ΠΔΕ. Αποφάσισαν επίσης την προκήρυξη νέας ΠΔΕ με αναθεωρημένα κριτήρια.

Στα πλαίσια της πιο πάνω απόφασης, προκηρύχθηκε η 3η ΠΔΕ με ημερ. 25.5.2018 και ημερ. υποβολής των Προτάσεων στις 15.6.2018. Με τη λήξη της εν λόγω ΠΔΕ υποβλήθηκαν συνολικά τέσσερις προσφορές.

Στις 27.6.2018, η Επιτροπή Αξιολόγησης, κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης των στοιχείων που είχαν υποβληθεί στη νέα ΠΔΕ, αποφάσισε σε συνεδρία της όπως μην προχωρήσει σε λεπτομερή αξιολόγηση των υποβληθεισών Προτάσεων και να ζητήσει τις ακόλουθες διευκρινίσεις, καθώς καμιά εκ των εν λόγω Προτάσεων δεν πληρούσε τα ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια, όπως αυτά είχαν καθοριστεί στη ΠΔΕ:

Ο ενδιαφερόμενος φορέας αρ. 1, με την Πρότασή του προσέφερε 177 χώρους στάθμευσης, ενώ στην ΠΔΕ απαιτούνταν 210 χώροι.

Ο ενδιαφερόμενος φορέας αρ. 2, με την Πρότασή του προσέφερε 63 χώρους στάθμευσης, ενώ στην ΠΔΕ απαιτούνταν 210 χώροι. Επίσης, το προτεινόμενο κτήριο δεν αναμενόταν να είναι έτοιμο στον προβλεπόμενο χρόνο παράδοσης.

Ο ενδιαφερόμενος φορέας αρ. 3, με την Πρότασή του προσέφερε 171 χώρους στάθμευσης, ενώ στην ΠΔΕ απαιτούνταν 210 χώροι. Επίσης, καταγράφηκε διαφορά στο εμβαδόν των γραφειακών χώρων που προσφέρονταν στη Πρότασή του, σε σύγκριση με τον πίνακα εμβαδομέτρησης του κτηρίου.

Ο ενδιαφερόμενος φορέας αρ. 4, με την Πρότασή του προσέφερε 35 χώρους στάθμευσης, ενώ στην ΠΔΕ απαιτούνταν 210 χώροι. Επίσης, δεν είχε προσκομιστεί Πιστοποιητικό Έγκρισης κατά την υποβολή της Πρότασης.

Για τα πιο πάνω, καθώς και για άλλα θέματα που προέκυψαν κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή αξιολόγησης ζήτησε σχετικές διευκρινίσεις από τους εν λόγω οικονομικούς φορείς με επιστολές της, ημερ. 11.7.2018.

Η Επιτροπή, σε συνεδρία της, ημερ. 3.8.2018, μετά από μελέτη των απαντητικών επιστολών που λήφθηκαν από τους οικονομικούς φορείς, αποφάσισε όπως εισηγηθεί στα Συμβούλια ΕΚΚ και ΕΑΣ την απόρριψη και των τεσσάρων Προτάσεων και ως εκ τούτου να μην προχωρήσουν στην τεχνική και οικονομική αξιολόγησή τους.

Στις 9.8.2018, σε συνεδρία του το Συμβούλιο της ΕΑΣ αποφάσισε να εγκρίνει την πιο πάνω εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης. Στα πρακτικά της εν λόγω συνεδρίας αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι λόγω δυσκολίας στην εξεύρεση κτηρίου, η προσπάθεια για συστέγαση με την ΕΚΚ δεν κατέστη εφικτή. Το Συμβούλιο αποφάσισε επίσης όπως ξεκινήσει διαβούλευση με τον ιδιοκτήτη συγκεκριμένου κτηρίου επί της λεωφόρου Διγενή Ακρίτα 83, στο οποίο προηγουμένως στεγαζόταν η USB Bank. Σημειώνεται ότι το εν λόγω κτήριο συμπεριλαμβανόταν στην 1η ΠΔΕ που ακυρώθηκε. Περαιτέρω, στα εν λόγω πρακτικά αναφέρεται ότι εξετάστηκε και το κτήριο Engomi Tower στην Οδό Ίωνος 4 στην Έγκωμη, το οποίο δεν διέθετε χώρους στάθμευσης και η τιμή του ήταν ψηλή. Τέλος, αναφέρεται ότι με την ολοκλήρωση της πιο πάνω έρευνας αγοράς, η Αρχή θα προκηρύξει εκ νέου ΠΔΕ και θα ενημερώσει σχετικά τους δύο πιο πάνω ιδιοκτήτες.

Στις 14.8.2018, η Πρόεδρος της ΕΑΣ με ηλεκτρονικό μήνυμά της προς τα μέλη του ΔΣ της ΕΑΣ αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην πιο πάνω συνεδρία του ΔΣ, ημερ. 9.8.2018 και υπενθύμισε τη σχετική απόφαση του Συμβουλίου, όπως η ΕΑΣ προχωρήσει σε απευθείας διαπραγμάτευση με τον ιδιοκτήτη του πιο πάνω κτηρίου στη λεωφόρο Διγενή Ακρίτα 83.

4.10.3 Στις 16.8.2018, η ΕΑΣ προχώρησε σε προκήρυξη της 4ης ΠΔΕ για ενοικίαση κτηρίου συνολικού εμβαδού 754 τμ (απόκλιση +/-10%), με τουλάχιστον 40 χώρους στάθμευσης για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Οργανισμού. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ΠΔΕ, το σύνολο των εργαζομένων ανέρχεται σε περίπου 33 άτομα. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα έπρεπε να υποβάλουν τις προσφορές τους μέχρι 24.8.2018.

Λήφθηκαν Προτάσεις από τους δύο ιδιοκτήτες των κτηρίων που αναφέρονται πιο πάνω (κτήριο επί της λεωφόρου Διγενή Ακρίτα 83 και το κτήριο Engomi Tower στην Οδός Ίωνος 4, Έγκωμη), οι οποίες αξιολογήθηκαν από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης.

Αφού αξιολογήθηκαν οι δύο Προτάσεις, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και βαθμολογία, καθώς και από επιτόπια επίσκεψη της Επιτροπής Αξιολόγησης, η Επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί στο ΔΣ της ΕΑΣ την ενοικίαση του κτηρίου επί της Λεωφόρου Διγενή Ακρίτα 83, το οποίο κρίθηκε στην εν λόγω αξιολόγηση ως το πλέον κατάλληλο για τη στέγαση της ΕΑΣ. Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής, ημερ 30.8.2018, η πιο πάνω απόφαση λήφθηκε αφού κατά την αξιολόγηση το συγκεκριμένο κτήριο συγκέντρωσε την ψηλότερη βαθμολογία, διέθετε τους απαραίτητους χώρους στάθμευσης, το κτήριο ήταν ήδη διαμορφωμένο σε γραφεία και παρείχε επίσης ανεξαρτησία, αφού η Αρχή θα μπορούσε να ενοικιάσει ολόκληρο το κτήριο, χωρίς να στεγάζονται σε αυτό άλλοι ενοικιαστές.

Την ίδια μέρα το ΔΣ της ΕΑΣ, σε συνεδρία του, αποφάσισε να εγκρίνει την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για ενοικίαση του συγκεκριμένου κτηρίου, το οποίο, σύμφωνα με τα πρακτικά της εν λόγω συνεδρίας, έλαβε ψηλότερη βαθμολογία στην αξιολόγηση, με προσφερόμενη τιμή ενοικίου €13,28/τμ μηνιαίως, περιλαμβανομένων περίπου 30 χώρων στάθμευσης, ενώ η τιμή της άλλης Πρότασης ήταν €13,00/τμ μηνιαίως, με επιπλέον κόστος €700 μηνιαίως για περίπου 40 χώρους στάθμευσης, δηλαδή συνολικό ενοίκιο €13,90/τμ μηνιαίως (€13,00 + €0,90).

4.10.4 Στις 1.11.2018, υπογράφηκε το συμβόλαιο ενοικίασης του κτηρίου στη Λεωφόρο Διγενή Ακρίτα 83, μεταξύ του ιδιοκτήτη και της Πρόεδρου της ΕΑΣ, έναντι ενοικίου €13,30/τμ, για χρονική περίοδο πέντε ετών, με δικαίωμα ανανέωσης 2+2 χρόνια. Ως ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου ενοικίασης καθορίστηκε η 1.11.2018 και λήξης η 31.10.2023. Σημειώνεται ότι στο Παράρτημα Β του συμβολαίου ενοικίασης, υπάρχει λίστα εργασιών τροποποιήσεων στο κτήριο, οι οποίες έχουν εκτελεστεί από τον ιδιοκτήτη.

Σύμφωνα με σχετικό κατάλογο εργασιών που μας αποστάληκε από την ΕΑΣ, έχουν εκτελεστεί επιπρόσθετες εργασίες ύψους €660.734 στο κτήριο από τον ενοικιαστή, οι οποίες φαίνεται να μην αποτελούσαν υποχρέωση του ιδιοκτήτη. Μερικές από τις εν λόγω εργασίες καταγράφονται ενδεικτικά πιο κάτω:

α/α	Εργασίες	Ποσό (€)
1	Ηλεκτρικές Συσκευές	5.958
2	Επίπλωση	70.916
3	Εξοπλισμός Διαχείρισης Απορριμμάτων/Καθαρισμού	2.170
4	Τηλεφωνικό Σύστημα	77.308
5	Server	351.323
6	Catalyst 9300 48-port data only (switches)	11.781
7	Rack	4.153
8	Blue Sun Automation Ltd (εξοπλισμόςserver)	14.934
9	Άλλος Εξοπλισμός του Server	69.734
10	Άλλες Υπηρεσίες (Σχεδιασμός εσωτερικού χώρου, καθαριότητας μεταφορών, ασφάλισης κτλ)	18.291

Στις 2.8.2019, η Υπηρεσία μας, μετά από δειγματοληπτική επιλογή, ζήτησε με επιστολή της από την Πρόεδρο της ΕΑΣ, όπως ενημερωθεί για τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την εκτέλεση ορισμένων από τις πιο πάνω εργασίες. Στις 28.8.2019, η Πρόεδρος της ΕΑΣ, με ηλεκτρονικό μήνυμά της, πληροφόρησε την Υπηρεσία μας ότι το τηλεφωνικό σύστημα ανατέθηκε στις 16.1.2019 με ανοικτό διαγωνισμό (Αρ. Ε.Α.Σ. 31/2018). Σε ότι αφορά στον «Server» που αναφέρεται στο σημείο 5, η Σύμβαση ανατέθηκε στις 25.5.2018 με ανοικτό διαγωνισμό (Αρ. 13/2017). Σύμφωνα με την Πρόεδρο της ΕΑΣ, οι υπόλοιπες εργασίες για τον εξοπλισμό του «Server» στο σημείο 9 ανατέθηκαν στις 31.5.2019 στην ίδια εταιρεία, στην οποία έγινε ανάθεση του διαγωνισμού αρ. 13/2017 για λόγους συμβατότητας.

Με βάση τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Υπηρεσία μας, φαίνεται ότι για τον εξοπλισμό που αναφέρεται στα σημεία από 6 έως 9 δεν ακολουθήθηκαν οι νενομισμένες διαδικασίες, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού ΚΔΠ 212/2014. Περαιτέρω, παρατηρήθηκε ότι ποσά εργασιών στον πιο πάνω κατάλογο δεν συμφωνούσαν με τα ποσά στα αντίστοιχα σχετικά τιμολόγια.

Να σημειωθεί ότι ο διαγωνισμός 13/2017 φαίνεται να έχει κατακυρωθεί για το ποσό των €1.563.670, όπως αναφέρεται στην προσφορά του Αναδόχου, ημερ. 20.10.2017, χωρίς όμως να έχουμε περαιτέρω πληροφόρηση για αυτό.

Το εν λόγω κτήριο διαθέτει Πιστοποιητικό Έγκρισης, το οποίο εκδόθηκε στις 22.3.1979. Ωστόσο, δεν φαίνεται να έχει εκδοθεί νέο Πιστοποιητικό που να περιλαμβάνει τις πιο πάνω τροποποιήσεις στο κτήριο.

Με βάση το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης, το οποίο εκδόθηκε στις 4.10.2018, το εν λόγω κτήριο κατατάσσεται στην Κατηγορία Γ.

4.10.5 Παρατηρήσεις/Διαπιστώσεις:

- ♦ Η διαδικασία ενοικίασης κτηρίου για στέγαση της ΕΑΣ ξεκίνησε από τις 28.1.2016. Στις 12.5.2017 έγινε η προκήρυξη της 1^{ης} ΠΔΕ και η διαδικασία ολοκληρώθηκε την 1.11.2018 μετά την 4^η ΠΔΕ και την υπογραφή του ενοικιαστήριου συμβολαίου. Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι η ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας διήρκησε 34 μήνες, ενώ η τελευταία προκήρυξη ΠΔΕ (4^η), με την οποία η ΕΑΣ κατέληξε στην ενοικίαση συγκεκριμένου κτηρίου, διήρκησε 1,5 μήνα, γεγονός που προκαλεί απορία όσον αφορά στην ταχύτητα με την οποία ολοκληρώθηκε η συγκεκριμένη ΠΔΕ, σε σύγκριση με τις προηγούμενες προκηρύξεις. Επίσης, σημειώνεται ότι η 4^η ΠΔΕ προκηρύχθηκε στις 16.8.2018, δηλαδή μετά την απόφαση που λήφθηκε από το ΔΣ σε συνεδρία του στις 9.8.2018 για απευθείας διαπραγμάτευση με τον ιδιοκτήτη του κτηρίου στη λεωφόρο Διγενή Ακρίτα 83.
- ♦ Προκύπτουν εύλογα ερωτήματα κατά πόσο η μεταστέγαση της ΕΑΣ ήταν απαραίτητη, εφόσον οι ανάγκες της Αρχής δεν αυξήθηκαν σε βαθμό που να δικαιολογεί την εν λόγω μεταστέγαση, καθώς επίσης και ως προς το μέγεθος του κτηρίου που ενοικιάστηκε. Διαδοχικά, το συνολικό απαιτούμενο εμβαδό του κτηρίου, για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της ΕΑΣ, αυξήθηκε από 650 τμ στην 1^η ΠΔΕ, σε 680 τμ στην 2^η ΠΔΕ, σε 730 τμ στην 3^η ΠΔΕ και 754 τμ στην 4^η ΠΔΕ, ενώ το ΤΔΕ είχε υποδείξει ως απαιτούμενα εμβαδά αρχικά 380 τμ και στη συνέχεια 650 τμ, όπως αυτά προέκυψαν από τις ανάγκες που είχαν υποβληθεί από την ΕΑΣ.
- ♦ Στις 3.8.2018, η Επιτροπή Αξιολόγησης σε συνεδρία της αποφάσισε όπως εισηγηθεί στα Συμβούλια της ΕΚΚ και ΕΑΣ όπως μην προχωρήσει σε λεπτομερή αξιολόγηση των υποβληθεισών Προτάσεων, λόγω του γεγονότος ότι όλες οι Προτάσεις που υποβλήθηκαν προσέφεραν λιγότερους χώρους στάθμευσης από ότι απαιτείτο από τη συγκεκριμένη ΠΔΕ (3η).
Οι χώροι στάθμευσης αποτελούσαν σημαντικό στοιχείο για αξιολόγηση των Προτάσεων, με βάση το οποίο ακυρώθηκε η πιο πάνω ΠΔΕ, ωστόσο παρατηρούμε ότι οι χώροι στάθμευσης για τις Προτάσεις που υποβλήθηκαν στην 4η ΠΔΕ δεν βαθμολογήθηκαν. Το κτήριο στην Λεωφόρο Διγενή Ακρίτα 83, για το οποίο υπογράφηκε συμβόλαιο ενοικίασης, έχει περίπου 30 χώρους στάθμευσης, ενώ στην 4η ΠΔΕ απαιτούνταν 40.
- ♦ Στις 9.8.2018, στα πρακτικά της συνεδρίας του Συμβουλίου της ΕΑΣ αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι λόγω δυσκολίας στην εξεύρεση κτηρίου, το Συμβούλιο αποφάσισε όπως ξεκινήσει διαβούλευση με τον ιδιοκτήτη συγκεκριμένου κτηρίου επί της λεωφόρου Διγενή Ακρίτα 83, στο οποίο προηγουμένως στεγαζόταν η USB Bank. Σημειώνεται ότι για το εν λόγω κτήριο είχε υποβληθεί Πρόταση στην 1η ΠΔΕ, η οποία ακυρώθηκε.
- ♦ Η προκήρυξη της 4ης ΠΔΕ έγινε στις 16.8.2018, με ημερομηνία υποβολής των Προτάσεων τις 24.8.2018, χρονικό διάστημα το οποίο ήταν πολύ μικρό, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι η εν λόγω περίοδος ήταν περίοδος θερινών διακοπών.

- ◆ Στα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής αξιολόγησης που έγινε στις 30.8.2018, στον Πίνακα 3, άρθρο Β3 – Απόσταση από το κτήριο του Υπουργείου Οικονομικών, έχει γίνει λανθασμένη αξιολόγηση του εν λόγω κτηρίου, αφού με βάση την απόστασή του από το Υπουργείο Οικονομικών θα έπρεπε να βαθμολογηθεί με τρεις μονάδες, αντί δύο όπως είχε βαθμολογηθεί, γεγονός ωστόσο, που δεν ανατρέπει τη συνολική βαθμολογία για την Πρόταση 2.
- ◆ Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης του κτηρίου που ενοικιάστηκε είναι Κατηγορίας Γ, το οποίο βαθμολογείται σύμφωνα με τα έγγραφα της Προκήρυξης με μηδέν μονάδες. Ωστόσο, στην αξιολόγηση της Πρότασης βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης με πέντε μονάδες, που αφορά σε κτήρια με ενεργειακή απόδοση Κατηγορίας Β.

Σύμφωνα με δήλωση του ιδιοκτήτη στην Πρότασή του, όπως αναφέρεται στα πρακτικά της συνάντησης της Επιτροπής Αξιολόγησης, ημερ. 27.8.2018, αυτός θα προσκόμιζε σχετικό Πιστοποιητικό σε 4-6 εβδομάδες, χωρίς να αναφέρεται η Κατηγορία Ενεργειακής Απόδοσης. Τελικά υποβλήθηκε Πιστοποιητικό Κατηγορίας Γ.

- ◆ Το εν λόγω κτήριο (Πρόταση 1) που τελικά επιλέγηκε, έχει εμβαδό 850 τμ, ενώ οι ανάγκες στέγασης της ΕΑΣ, όπως δηλώνεται στην ΠΔΕ είναι 754 τμ. Σημειώνεται ότι στην τελευταία κτηριολογική μελέτη του ΤΔΕ καταγράφηκε ότι οι ανάγκες του κτηρίου της ΕΑΣ είναι 650 τμ.
- ◆ Το κτήριο της Πρότασης 2 έχει εμβαδόν 778 τμ. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη ότι το μηνιαίο ενοίκιο για την Πρόταση 1 είναι €13,30/τμ (συμπεριλαμβανομένων περίπου 30 χώρων στάθμευσης) και για την Πρόταση 2 είναι €13,90/τμ (συμπεριλαμβανομένων περίπου 40 χώρων στάθμευσης) προκύπτει ότι το συνολικό μηνιαίο ενοίκιο για την Πρόταση 1 είναι €11.305 (850 τμ Χ €13,30/τμ), ενώ για την Πρόταση δύο είναι €10.814 (778 τμ Χ €13,90/τμ). Άρα τελικά φαίνεται ότι έχει επιλεγεί το ακριβότερο κτήριο από τις 2 υποβληθείσες Προτάσεις. Σημειώνεται επίσης ότι οι τιμές του ενοικίου και για τα 2 πιο πάνω κτήρια είναι υπερβολικά ψηλές, σε σχέση με τον μέσο όρο τιμών ενοικίου των υπόλοιπων ενοικιαζόμενων κτηρίων από τους Δημόσιους Οργανισμούς.
- ◆ Η ΕΑΣ δεν τήρησε τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 22.11.2017, σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθούνται από τους Δημόσιους Οργανισμούς για στέγαση Κρατικών Υπηρεσιών, δηλαδή την έγκριση του ύψους του ενοικίου από το Υπουργείο Οικονομικών.
- ◆ Δεν αποστάληκε από την ΕΑΣ, εμπειριστατωμένη έκθεση της επιλογής της προς το ΤΔΕ, για έγκριση των προδιαγραφών του κτηρίου.
- ◆ Η ΕΑΣ δεν προχώρησε σε εκτέλεση εργασιών στο κτήριο, με βάση τις υποδείξεις της Αστυνομίας που αναφέρονται σε επιστολή του Αρχηγού της, ημερ. 20.11.2018.
- ◆ Από προφορική ενημέρωση της Υπηρεσίας μας από την Πρόεδρο της ΕΑΣ, δεν υπάρχουν διαβαθμισμένα έγγραφα και ως εκ τούτου, δεν φαίνεται να εμπλέκθηκε στη διαδικασία ενοικίασης η Εθνική Αρχή Ασφαλείας.
- ◆ Δεν υπάρχει καμιά αλληλογραφία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και με το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για την ενοικίαση του εν λόγω κτηρίου.

- ◆ Με επιστολή της, ημερ.13.11.2018, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ζητεί όπως υποβληθούν όλα τα σχετικά σχέδια του κτηρίου. Στη συνέχεια δεν υπάρχει καμιά γραπτή αλληλογραφία. Όπως ενημερωθήκαμε από την Πρόεδρο της ΕΑΣ, υπήρχε προφορική επικοινωνία σε συναντήσεις με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Ενόψει των πιο πάνω παρατηρούμε ότι η ΕΑΣ δεν τήρησε τις νενομισμένες διαδικασίες για ενοικίαση του κτηρίου, ώστε να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, η κατ' αναλογία τήρηση των βασικών αρχών που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, όπως η αρχή της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης, για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

Στις 18.11.2019, η Πρόεδρος της ΕΑΣ με επιστολή της, εξέφρασε μεταξύ άλλων, την άποψη ότι:

- ◆ Τα ποσά των επιπρόσθετων εργασιών που έχουν εκτελεστεί από την ΕΑΣ δεν αντιστοιχούν σε ποσά τιμολογίων και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι υπηρεσίες και οι προμήθειες εξοπλισμού που καταγράφονται στα τιμολόγια, έχουν διαχωριστεί σε διαφορετικές κατηγορίες στη λίστα εργασιών που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας.
- ◆ Το θέμα της κατοχής Πιστοποιητικού Έγκρισης για το εν λόγω κτήριο διερευνάται και η ΕΑΣ θα επανέλθει μετά την ολοκλήρωση της έρευνας.
- ◆ Ο ιδιοκτήτης θα προβεί στο επόμενο χρονικό διάστημα σε αναβάθμιση του κτηρίου σε κατηγορία Β και θα εκδοθεί σχετικό Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης.
- ◆ Δεν υπήρχε περιθώριο επέκτασης της περιόδου υποβολής των Δηλώσεων Ενδιαφέροντος για την 4η ΠΔΕ, λόγω επείγουσας ανάγκης για μεταστέγαση της ΕΑΣ.
- ◆ Ο διαθέσιμος χώρος στάθμευσης του εν λόγω κτηρίου διασφαλίζει την ασφάλεια του προσωπικού της ΕΑΣ.
- ◆ Για σκοπούς φυσικής ασφάλειας των χώρων του κτηρίου, καθώς και την προστασίας του προσωπικού της ΕΑΣ, η Αρχή μίσθωσε εταιρεία παροχής υπηρεσιών φύλαξης επί 24ώρου βάσεως.
- ◆ Λήφθηκαν επιπρόσθετα μέτρα προστασίας και ενίσχυσης του κτηρίου από πιθανή πυρκαγιά.
- ◆ Το αυξημένο απαιτούμενο εμβαδό των γραφειακών χώρων του κτηρίου που επιλέγηκε, είναι σύμφωνα με τις τρέχουσες ανάγκες της ΕΑΣ και όπως αυτό προβλέπεται στη κτηριολογική μελέτη, θέση που με βάση τα στοιχεία που έχουμε παραθέσει δεν ευσταθεί.
- ◆ Το ύψος του ποσού του ενοικίου είχε προβλεφθεί στους Προϋπολογισμούς των ετών 2017 και 2018, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- ◆ Η ΕΑΣ έχει ως θέμα αρχής την εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών, καθώς επίσης και την τήρηση των αρχών χρηστής διοίκησης, διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης. Παρόλα αυτά, η ΕΑΣ αναγνωρίζει το γεγονός ότι υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση.

Σύσταση: Οι Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου θα πρέπει να ακολουθούν τις προβλεπόμενες διαδικασίες που αφορούν στην ενοικίαση κτηρίων, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης προς διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και την αποφυγή αχρείαστων/υπερβολικών δαπανών και δεσμεύσεων.

5. Γενικά Συμπεράσματα

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η ΕΑΣ, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρουσιάζει αδυναμίες ως προς τη συμμόρφωση με την σχετική νομοθεσία και τη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων της κατά τρόπο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό όπως:

- ◆ Έκδοση/ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου χωρίς την προσκόμιση, με την υποβολή της αίτησης, όλων των απαραίτητων εγγράφων που απαιτούνται από τους Κανονισμούς.
- ◆ Μη τήρηση των προνοιών του περί Στοιχημάτων Νόμου που προνοεί ότι η αίτηση για ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου υποβάλλεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την ημερομηνία λήξης της άδειας.
- ◆ Ανεπαρκής συντονισμός με το Τμήμα Φορολογίας με αποτέλεσμα να αποστερείται το Τμήμα Φορολογίας από στοιχεία που θα το υποβοηθούσαν στο έργο του. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν εύλογες υπόνοιες για ευρείας κλίμακας φοροδιαφυγή οι οποίες θα πρέπει να διερευνηθούν από το Τμήμα Φορολογίας.
- ◆ Αγορά υπηρεσιών με απευθείας ανάθεση χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού καθώς και κατάτμηση της εργασίας κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.
- ◆ Μη τήρηση των νενομισμένων διαδικασιών για ενοικίαση του κτηρίου, ώστε να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, η κατ' αναλογία εφαρμογή των βασικών αρχών που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, όπως είναι η αρχή της χρηστής διοίκησης, διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης, για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος, όπως:
 - Επιλογή κτηρίου με μεγαλύτερο εμβαδό από τις πραγματικές ανάγκες στέγασης της ΕΑΣ.
 - Δεν αποστάληκε από την ΕΑΣ εμπεριστατωμένη έκθεση της επιλογής της προς το ΤΔΕ, για έγκριση των προδιαγραφών του κτηρίου.
 - Επιλογή του ακριβότερου κτηρίου από τις δύο υποβληθείσες προτάσεις.
 - Δεν ζητήθηκε η έγκριση του ύψους του ενοικίου από το Υπουργείο Οικονομικών.
 - Η τιμή του ενοικίου στο κτήριο που στεγάζεται η ΕΑΣ είναι υπερβολικά ψηλή, σε σχέση με τον μέσο όρο τιμών ενοικίου των υπόλοιπων ενοικιαζόμενων κτηρίων από άλλους Δημόσιους Οργανισμούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1- Νομοθετική συμμόρφωση αποδεκτών Κλάσης Α και Β

Από τις τέσσερις άδειες αποδεκτών Κλάσης Α & Β που επιλέγηκαν προέκυψαν τα πιο κάτω:

Νόμος του 2012 106(I)/2012

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	ΕΥΡΗΜΑ
Άρθρο 14(2)	
"Η αίτηση για ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, υποβάλλεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την ημερομηνία λήξης της άδειας."	Ένας αδειούχος αποδέκτης Κλ. Β δεν υπέβαλε την αίτηση για ανανέωση της άδειάς του, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του εν λόγω άρθρου.
Άρθρο 28(2)(β)	
"..όταν η Αρχή διαπιστώσει ότι η τραπεζική εγγύηση δεν καλύπτει το δέκα επί τοις εκατόν (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β, <u>δύναται να ζητήσει</u> την αύξηση του ποσού αυτής <u>μέχρι του ποσού που να καλύπτει το δέκα επί τοις εκατόν (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του.</u> "	Σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.17 3 αδειούχων αποδεκτών (2 Κλ. Α και 1 Κλ. Β), το 10% των συνολικών εσόδων ξεπερνά κατά πολύ το ύψος της τραπεζικής εγγύησης (ήτοι €550.000), χωρίς η ΕΑΣ να ζητήσει αύξησή της.

Από τις 5 άδειες εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων Κλάσης Α και υποστατικών που επιλέγηκαν προέκυψαν τα πιο κάτω:

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	ΕΥΡΗΜΑ
Άρθρο 14(2)	
"Η αίτηση για ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, υποβάλλεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την ημερομηνία λήξης της άδειας."	Δύο εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι δεν υπέβαλαν την αίτηση για ανανέωση της άδειάς τους, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του εν λόγω άρθρου.
Άρθρο 14(3)	
"Η αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο (1), συνοδεύεται από τα ακόλουθα στοιχεία σε σχέση με τον αιτητή, τον πραγματικό δικαιούχο, τον	Δύο αιτήσεις δεν συνοδεύονταν από τα απαραίτητα έγγραφα τα οποία ζητά η Αρχή.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	ΕΥΡΗΜΑ
<p>αξιωματούχο και τον κάτοχο σημαντικού συμφέροντος είτε πρόκειται για νομικό είτε για φυσικό πρόσωπο:</p> <p>(α) Τους όρους και κανονισμούς, βάσει των οποίων ο αιτητής προτίθεται να παρέχει υπηρεσίες στοιχήματος προς τους παίκτες·</p> <p>(β) χρηματοοικονομικές πληροφορίες·</p> <p>(γ) συμμετοχή σε νόμιμες δραστηριότητες, που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται, σε οποιοδήποτε συμφέρον σε οποιαδήποτε άλλη εμπορική δραστηριότητα·</p> <p>(δ) ποινικό μητρώο·</p> <p>(ε) πληροφορίες σε σχέση με όλα τα χρηματικά και άλλα συμφέροντά τους· και</p> <p>(στ) οποιοσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες και έγγραφα κρίνει η Αρχή ότι είναι απαραίτητο να προσκομισθούν."</p>	<p>Π.χ. Γραπτή συμφωνία (χαρτοσημασμένη) μεταξύ του αιτητή και του αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α, τον οποίο αιτούνται να αντιπροσωπεύσουν. (Οδηγία 5/2016), οικονομικές καταστάσεις των τριών τελευταίων ετών, πιστοποιημένο αντίγραφο επιστολής βεβαίωσης τραπεζικών στοιχείων ή κατάσταση τραπεζικού λογαριασμού, λογαριασμό κοινής ωφελείας υποστατικού στο όνομα του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, φωτογραφία μεγέθους διαβατηρίου κ.λπ.</p>
<p>Άρθρο 21(1)(α)</p>	
<p>"Η Αρχή αναστέλλει, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, την άδεια αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β ή την άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σε περίπτωση που ο αδειούχος αποδέκτης Κλάσης Α ή Β ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος – (α) δεν συμμορφώνεται χωρίς εύλογη αιτία με οποιοδήποτε όρο της άδειας του ή..."</p>	<p>Τρεις εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι δεν συμμορφώθηκαν με τους όρους της άδειάς τους που αφορούσε στην προσκόμιση εγγράφων προς την Αρχή εντός χρονοδιαγράμματος. Π.χ. Προσκόμιση οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2016, λογαριασμό κοινής ωφελείας υποστατικού στο όνομα του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, βεβαίωση εγγραφής του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις ως αυτοτελώς Εργαζόμενος κ.λπ.</p>